

DARBININKAS

LII NR. 3 SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 13, 1967 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

Kas LBJ kalboje labiausiai kelia rūpestį Kongrese

Prezidentas pažadėjo tęsti ligšiolinę politiką ir paprašė jai vykdyti naujų mokesčių. Jiem nelengvai pritaras Kongresas

Prezidentas L. B. Johnson Kongreso pirmą dieną, sausio 10, ilgoje kalboje dėstė, kas padaryta per trejus metus ir pramatė ateičiai tęsti "didžiosios bendruomenės" statybą. Kalbėjo apie uždavinius, bet tiem uždaviniams įvykdyti suminėjo aiškiau šias konkrečias priemones:

— Pakelti socialinio draudimo mokesčius vidutiniškai 20 proc. — Panaikinti telefoninį ir elektroninį sekimą. — Suvaržyti ginklų pirkimą kovai su nusikaltimais. — Padidinti pajamų mokesčius 6 procentais bent dvejiems metams, ar kiek to reikalaus dabartinis karas. Užsienių politikoje, kaip ir

buvo pramatyta stipriausiai pabrėžė santykius su Sovietais ir komunistine rytų Europa. "Mes vengėme šalčio karo veiksmų ir retorikos. Kai nesutarėm su Sovietų Sąjunga ar kitom valstybėm, aš stengiausi skirtingai reikštis ramiai, mandagiai ir be tulžies. Mūsų siekimas — ne tęsti šaltąjį karą, bet jį baigti".

ką, iki jis pamatys, kad karas jam neapsimoka. Kada tai baigsis, prezidentas negalėjo pasakyti. "Prieš akis daugiau išlaidų, daugiau nuostolių, daugiau agonijos. Nes galo nematyti. Negalioju pažadėti, kad jis ateis šiais ar kitais metais". Bet "mūsų spaudimas turi būti palaikomas ir bus palaikomas, iki jis (priešininkas) supras, kad karas, kurį jis pradėjo, jam per daug brangus..."

Pasisakė už viltis susiprasti

su kontinento Kinija (vadinas, kaip unistinė). Kalboje nebuvo jokių staigmenų. Ji reišė tą pačią politiką, kuri dabar vykdoma. Ji reišė taip pat kvietimą Kongresui ir tautai LBJ pastangas paremti. Kongresas gausiais plovimais lydėjo atskirus prezidento pareiškimus dėl vidaus politikos, gan santūriai dėl tiltų statybos su Sovietais, gausiai dėl tvirtos pozicijos Vietnamo kare.

Dėl LBJ kalbos pirmi įspūdžiai

Kongreso atstovų nuomonės dėl prezidento Johnsono programinės kalbos aiškės tik atskirus klausimus svarstant. Iš spaudoje pareiškų Kongreso narių pasisakymų matyti aiškūs pritarimas pareiškimui dėl Vietnamo, kad bus stovima tvirtai. Tačiau respublikonai dar norėtų griežtesnės veiklos. Klausimas, kuris abiejų partijų tarpe kelia didžiausių abejonių, yra mokesčių pakėlimas. Respublikonai nemato iš prezidento kal-

bos pastangų apkarpyti tam tikras išlaidas, kad biudžetas būtų subalansuotas. Biudžete numatė prezidentas 8.1 bilijonų deficitą. Ir tarp demokratų mokesčių pakėlimas kelias didelių abejonių. Iš labai santūrius darbu tvarkos komiteto pirmininko kongresmano Wilbur D. Mills, Arkansas dem., nusistatymų matyti, kad jis prileis mokesčių kėlimo klausimą svarstyti ne anksčiau kaip balandžio ar gegužės mėn. Pirmą turi būti iširta, kiek tai gali paliesti ūkinę gamybą, infliaciją ir t.t.

Dėl Vietnamo kalbėjo dar plačiau, pagrįsdamas, kodėl Amerika ten kariauja. Ateičiai rodė tas pačias pastangas siekti taikos ir spausti priešinin-

POWELL BYLA KONGRESE

Atstovų Rūmuose sausio 10 364:64 balsais nutarta atimti balso teisę Bronxo demokratui A. C. Powell, iki komisijoje bus baigtas jo apklausinėjimas. Balsavimas parodė, kad respublikonai ir pietų demokratai eina išvien. Anot Times, demokratas liberalas C. Albert buvo "išbalęs ir sukrėstas", kad respublikonai ir pietų demokratai sudarė "koaliciją".

LODGE — kas bus su juo?

Prezidentas sausio 10 kalboje gyrė ambasadorių Saigone H. Cabot Lodge Jr. Bet C. Rowan sausio 11 W. J. Tribune sakos tikrai žinąs, kad prezidentas susirūpinęs kaip atsikratyti Lodge dėl jo neveiklumo.

— **Pentagone eina kalbos**, kad apsaugos sekr. McNamara nuo pavasario iš vyriausybės pasitrauks.

— **Per 1966 11 mėnesių** Amerikos keliuose žuvo 47,680—8 proc. daugiau nei prieš metus per tą patį laiką. Sužeistų buvo 1.7 mil., nuostolių už 8.6 bilijonus.

— **LBJ numatė biudžetę** išlaidų 135 bilijonus, pajamų 126.7 bil. taigi deficitas 8.1 bil.

— **Sovietų filmų** produceris Igor I. Elsov atvyko į Londoną su turistais. Sausio 4, vieną dieną prieš turistam grįžtant, jis pasiprašė azyljo.

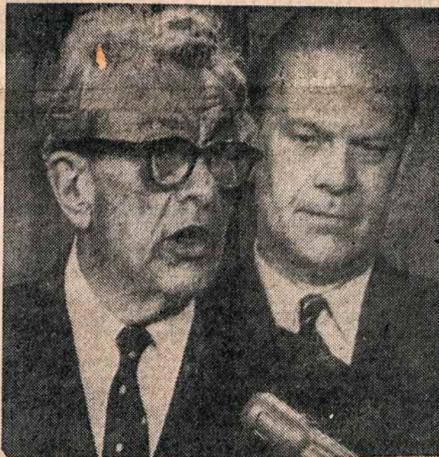
— **Milane, Italijoje**, sausio 11 policija paskelbė suėmusi grupę teroristų, kurie kom. Kinijos buvo patelkti susprogdinti Nato būstinę ir Amerikos įstaigas. Rasta ir dinamito per 60 gabalų.

— **Sovietai** sausio 11 paskelbė išvarę Izraelio 7 piliečius už tariamą šnipinėjimą ir propagandos dalinimą.

— **New Jersey** fabriku apnuodytas oras padidina mirusių skaičių nuo kvėpavimo organų vėžio. Tai buvo paskelbta sausio 11 konferencijoje apnuodyto oro reikalams.

— **Kinijoje** tebeina kovos tarp Mao Tsetungo bei jo apsaugos ministerio Lin Piao iš vienos pusės ir prezidento bei jo šalininkų iš kitos. Skelbiama apie kovas atskiruose miestuose, apie kariuomenės skilimą. Tačiau sudaromas įspūdis, kad Mao Tsetungas ima persvarą. Visos žinios ateina iš Japonijos ar Čekoslovakijos šaltinių ir sunkiai patikrinamos.

— **Nacionalinė Kinija** pasitarusi invazijai į Kiniją. Tačiau valstybės departamentas griežtai tam pasipriešinęs.

Everett M. Dirksen ir Gerald G. Ford, respublikonų vadai, Kongrese, pritarė pasisakymam dėl Vietnamo, nepritarė dėl mokesčių.

KAI RUBY MIREŠ, juo ima naudotis nešvariai politikai

Kai Ruby, kuris buvo nušovęs prezidento Kennedy žudiką Oswaldą, jau nebegyvas, spaudoje imta skelbti, kad jis esą parašęs dar iš kalėjimo laiška, kuriame kalbama apie L. B. Johnsono dalyvavimą sąmoksle prieš prez. Kennedy. Esą po Kennedy nužudymo paleistas gandas, kad tai rusų ar Castro darbas. Jiem nebuvo intereso žudyti. Vienintelis, kuris buvo suinteresuotas, tesąs Johnsonas. Iš jo galėjęs ir Oswaldas gauti žinias, kad Kennedy atvyks į Dallas...

Londonė rodomas filmas "Lee

Oswald Assassin". Tas filmas nebus įleistas į Ameriką. Naujoji Manchesterio knyga "Prezidento mirtis", kaip pastebi W.S. White, šališka tuo, kad nemaloniai atsiliepia apie visą Dallas aplinką, nemaloniai apie tuos, kurie turi reikalų su Johnsonu, ir maloniai apie tuos, kas Kennedy aplinkoje.

Tie visi aklipešiška ar rafinuotai leidžiami gandai aiškiai turi tikslą ne tiesą patirti ir Amerikai pasitarnauti, bet kam kitam. Jų šaltinis vis labiau išryškėja. Bet apie jį nekalbama, nes tai gali pakenkti "tiltam".

Tarp Maskvos ir Amerikos — slaptai

Chr. Sc. Monitor žiniom, Amerika ir Maskva slaptose derybose susitarę dėl atominių ginklų nedavimo kitom valstybėm, kurios jų neturi. Amerikai rūpėjo, kad Sovietai neduotų kom. Kinijai. Sovietam rūpėjo, kad Amerika neduotų Vokietijai. Dabartiniu Amerikos sprendimu dėl Vokietijos Sovietai esą patenkinti — Vokietijai duota teisė dalyvauti nariu grupės, kuri svarsto atominę Nato

strategiją, tačiau sprendimas tebėra Amerikos rankose. Tolimesnis klausimas, kurį prezidentas buvo minėjęs ir savo kalboje Kongrese — ginklavimas antiraketinėm raketom. Sovietai esą pralenkę Ameriką pora metų. Maskvon išvykusiam naujam Amerikos atstovui Thompsonui bus pirmas uždavinys prikaltinti Sovietus šio ginklavimo lenktynėm paskelbti moratoriumą — atidėti.

Wilburn Mills, Arkansas kongr., darbu tvarkos kom. pirmininkas, nepalanauks atšaukti prekybos varžymus su komunistiniais režimais.

Mike Mansfield, daugumos vadas senate, siūlo siaurinti karines jėgas Europoje.

Wilbur Mills ir politika su Maskva

Wilbur Mills, darbu tvarkos komisijos pirmininkas Atstovų Rūmuose pagal Newsweek informaciją pranešęs prezidentui, kad jis neleis komisijai svars-

tyti atšaukimo taisyklių, kurios varžo prekybą su sovietiniu bloku, kol Sovietai nepaleis jo kaimynystėje gyvenusio B. R. Wartham, dabar Leningrade nu-

Kas tarp jų balandžių?

Chr. Sc. Monitor sausio 10 nurodinėjo Sovietų ir Amerikos suartėjimo ženklus. Tarp jų, kurie to suartėjimo daugiausia rodo, minėjo Sovietų užsienių reikalų min. pavaduotoją Vasily V. Kuznecovą ir Amerikos atstovą J. Tautose Arthur Goldbergą. Goldbergo santykiai su Kuznecovu pasku-

tinį mėnesį buvę "nepaprastai nuoširdūs". Esą "abudu vyrai laikomi savo kraštuose aukščiausio laipsnio balandžiais".

SALISBURY — kam jis buvo reikalingas?

J. Alsop (W.J.T.) kelia klausimą, kodėl š. Vietnamas davė vizą N. Y. Times redaktoriui Salisbury kaip tik dabar, o ne tada, kai jis buvo prašęs. Alsop aiškina, kad š. Vietnamas pasijuto dabar panašioje padėtyje kaip Kinijos ir šiaurės Korėjos komunistai 1951 Korejos karo metu. Tada komunistai staiga nustojo priešinėsi derybom, nes pamatė, kad komunistų jėgos jau palažutos. Reikėjo derybų, tikintis laimėti laiko ir atsigauti. Panašiai tada esą Vietnamas. S. Vietnamas jaučias, kad gen. Westmoreland taktika palažūtį jų karinį nugarkaulį. Kada Korejoje 1951 vasarą prasidėjo derybos, komunistai savo jėgas tikrai sustiprino, ir dėl to Amerikai teko kariauti dar dvejus metus ir paaukoti dar 90,000 vyrų. Dabar komunistai nori labiausiai vieno dalyko — kad Amerika nustotų bombardavusi. Tos rūšies propagandą Maskvos propagandistai varo nuo vasaros. Tikslas tas pats. Tam tikslui panaudotas šiuo metu ir Salisbury, kad prisidėtų prie propagandos prieš bombardavimą.

Jeigu dabar būtų padaryta pati klaida kaip Korejoje, sako Alsopas, Amerikos karių krauju būtų suteptos rankos tų, kurie atsakingi už sprendimą.

Llewellyn E. Thompson, naujas Amerikos atstovas, sausio 11 atvyko į Maskvą su specialiu LBJ laišku.

KREMLIUS IR VATIKANAS — keičiasi?

Podgorny vizitas popiežiui kelia spėliojimus apie pakitusias pažiūras Vatikane ir Kremliuje

Sovietų aukščiausio sovieto prezidiumo pirmininkas Podgorny sausio 29 lankysis Vatikane. Jo vizitas susilaukė dėmesio ne tik lietuvių. Chr. Sc. Monitor sausio 10 vedamasis tame atsilankyme mėgina įžiūrėti kintančius santykius tarp Vatikano ir Kremliaus. Ypačiai kreipia dėmesį į Vatikano kintančias pažiūras.

Laikraštis primena ankstesnius atsilankymus: 1963 Aleksej I. Adžubei su žmona (Chruščiovo dukteriai) lankėsi pas pop. Joną XXIII; prieš devynis mėnesius už reikalų min. Gromyko lankėsi pas pop. Paulių VI. Toki faktai rodo, kaip dabar toli nuo buvusių santykių tarp Stalino ir Pijaus XII. "Tai rodo kintantį abiejų — komunisto ir Romos kataliko — galvojimą". Tai esą ženklai to paties minčių ir veiksmų lankstumo, kuris vyksta Europoje Rytų ir Vakarų santykiuose.

Vatikanas mato sunkią tikėjimo padėtį. Bet:

"Nors ir kaip nelaimingas gali būti Vatikanas dėl bažnyčios padėties įvairiuose komunistų valdomuose kraštuose, dabar aiškiai matyti didelis pakitimas popiežiaus galvoje, kaip kuo geriausiai sutikti tą iššūkį. Pirmą popiežius Jonas, dabar popiežius Paulius priėjo išvadą, kad būtų pageidautina sudaryti naujus ir draugiškus kontaktus su komunistų pareigūnais ir dairytis, ar religinė padėtis negalėtų būti pagerinta šių kontaktų dėka. Taip galvoti jie buvo padrašinti fakto, kad patys komunistai turėjo praregėti, jog reikia naujų ir ne tokių žiaurių metodų, turint reikalus su religija".

Tarp naujų idomiausių faktų santykiams tarp Vatikano ir Kremliaus laikraštis mini pakitusius Vatikano ir Kremliaus nusistatymus dėl Vietnamo. Esą nors Vatikanas nelinki komunistam pergalės, popiežiaus Pauliaus paskutiniai pasisakymai už didesnę taikos pastangas neatrodo būtų kėlę Kremliaus nepasitenkinimą.

Ši faktą nurodydamas, laikraštis grįžta prie teigimo, kad "pakitusi padėtis tarp Vatikano ir Kremliaus pirmiausia vaizduoja naujas nuotaikas Europoje, bet taip pat padeda tas nuotaikas sudarinėti. Tai vienas iš daugelio vertingų ženklų".

Laikraščio pastebėjimuose ir samprotavimuose tenka kreipti ypatingo dėmesio į pagrindinę mintį: esą pakitęs Vatikano galvojimas, pakitęs Kremliaus galvojimas. Jei tai tiesa, tektų pasidomėti apie to pakitimo kryptis ir priežastis. Būtent:

1. **Kodėl pakitęs Vatikano galvojimas?** Esą draugiškais kontaktais tikisi pagerinti Bažnyčios padėtį. Jei tai Vatikano

Laikraščio pastebėjimuose ir samprotavimuose tenka kreipti ypatingo dėmesio į pagrindinę mintį: esą pakitęs Vatikano galvojimas, pakitęs Kremliaus galvojimas. Jei tai tiesa, tektų pasidomėti apie to pakitimo kryptis ir priežastis. Būtent:

1. **Kodėl pakitęs Vatikano galvojimas?** Esą draugiškais kontaktais tikisi pagerinti Bažnyčios padėtį. Jei tai Vatikano

Laikraščio pastebėjimuose ir samprotavimuose tenka kreipti ypatingo dėmesio į pagrindinę mintį: esą pakitęs Vatikano galvojimas, pakitęs Kremliaus galvojimas. Jei tai tiesa, tektų pasidomėti apie to pakitimo kryptis ir priežastis. Būtent:

1. **Kodėl pakitęs Vatikano galvojimas?** Esą draugiškais kontaktais tikisi pagerinti Bažnyčios padėtį. Jei tai Vatikano

Laikraščio pastebėjimuose ir samprotavimuose tenka kreipti ypatingo dėmesio į pagrindinę mintį: esą pakitęs Vatikano galvojimas, pakitęs Kremliaus galvojimas. Jei tai tiesa, tektų pasidomėti apie to pakitimo kryptis ir priežastis. Būtent:

galvojimas (ne laikraščio!), tai tokiam galvojimui buvo paralelė Lietuvoje 1940 pirmos sovietinės okupacijos metu. Daugelis veikėjų skubėjo rodyti naujam režimui lojalumą ir pasiryžimą bendradarbiauti, tikėdamas, kad toks lojalumo pareiškimas sulauks nuo lietuvių inteligentijos likvidavimo.. Rezultatas — nesulaikė; buvo sušulikuoti ir tie, kurie buvo kreipęsi su pareiškimais. Sulikviduoti "buržuazinius intelektualus" buvo pirmoji sąlyga komunistiniam režimui įsistiprinti. Kaip gi komunistai atsisakys nuo šios esminės sąlygos. Tačiau sunaikinti religiją yra tokis pat siekimas, nuo kurio komunistas neatsisakys. Gali būti tik įvairios naikinimo priemonės, metodai, tempas. Gali būti ir priemonės, kurios laikraščio pavadinatos "ne tokios žiaurios", kurios gali rodytis kaip kompromisas: palikti bažnytinę organizaciją, jei jos vadai yra komunistų kontrolėje ir tarnauja komunistinio režimo tikslam. Taip jau yra įvykdyta Rusijoje su ortodoksų Bažnyčia. To pat siekia ir šu katalikų Bažnyčia.

Viltis, kad geri ryšiai gelbės tikinčiųjų padėtį, plaukia iš nusimano, kad pozicijos yra tiek blogos, jog tenka jas laikyti pralaimėtas; belieka pasitenkinti praktine išėitim: žvakele statyti velniui, kad jis nekludytų kitą žvakele statyti Dievui.

2. **Kuo ir kodėl pakitęs Kremliaus galvojimas?** Ar "ne toki žiaurus metodai" reiškia didėjant Bažnyčios laisvę? Gali, bet nebūtinai. Daugiau pagrindo tikėti, kad komunistai jaučias pozicijas laimėję ir gali apsieiti be "žiaurių metodų". Ten, kur jie dar nėra visko apvaldę, praktikuojami žiauresni metodai ir dabar. Šiuo metu tokis pavyzdys yra Lenkija. Ten kova tebeina. Ten komunistinis režimas siuntėja smurto priemonėm. Jas pademonstravo krikščionybės sukakties minėjimo proga, neįsileido nei popiežiaus į Lenkiją, neišleido nei kardinolo Wyszyńskio, kuris neatsakuo nuo pasipriešinimo.

3. **Kodėl Kremlius nerodo nepasitenkinimo popiežiaus taikos pastangom dėl Vietnamo?** Būtų naivu manyti, kad Kremlius Vietname taikos nori, o ne pergalės. Jei taikos norėtų, imtųsi tarpininkauti derybom. Popiežiaus taikos akcija Kremliaus siekimam nekenkia dėl techninės priežasties — ta akcija tepasiekia Vakarų, bet nepasiekia Rusijos, Kinijos ir kitų masių anapus visokių uždangų. Taigi popiežiaus taikos akcija teskatina į taiką Vakarų, o sovietinė propaganda, iškraipydama popiežiaus žodžius, skelbia, kad popiežiaus smerkia Amerikos imperializmą. Popiežiaus pastangas apgaulingai pavartoja kaip priemonę pačiuose Vakaruose vienapusiškai kapituliacijai kurstyti.

Samprotavimus tikrinant tikrovės faktais, atrodo, ar nebus teisinga tokia išvada: — Nepasikeitė Bažnyčios siekimas — tikėjimui laisvės, jei ne visos, tai bent dalės; nepasikeitė komunizmo siekimas — tikėjimą sulikviduoti, jei ne visiškai, tai bent įkinkyti tikėjimą į komunizmo kovą prieš tikėjimą;

— pasikeitė metodai: iš kovos pozicijų eina į susitikimą ir pokalbį. Pokalbyje paprastai pasiekiamas susipratimas "do ut des" principu; komunistai betgi laikosi kito principo: "something for nothing". Su tuo tenka skaičytis sekant tuos visus pokalbius.

— pasikeitė metodai: iš kovos pozicijų eina į susitikimą ir pokalbį. Pokalbyje paprastai pasiekiamas susipratimas "do ut des" principu; komunistai betgi laikosi kito principo: "something for nothing". Su tuo tenka skaičytis sekant tuos visus pokalbius.

— pasikeitė metodai: iš kovos pozicijų eina į susitikimą ir pokalbį. Pokalbyje paprastai pasiekiamas susipratimas "do ut des" principu; komunistai betgi laikosi kito principo: "something for nothing". Su tuo tenka skaičytis sekant tuos visus pokalbius.

Neturime pamiršti tų, kurie atidavė jėgas tėvynei

PETRAS MACIULIS, teisių daktaras, buvęs diplomatas, San Jose, California.

Praėjusių metų gale koks pustuzinis žmonių "Darbininke" pasisakė, kaip laisvame pasaulyje pasiskleidę lietuviai turėtų (galėtų ar privalėtų) pamiršti 50-ies metų Lietuvos nepriklausomybės atstatymo sukaktį.

Spaudoje pasirodė žinia, kad šituo ir kitais klausimais sausio mėnesį New Yorke susirinks mūsų veiksniai pasakyti savo nuomonę.

Rodos, ką gi čia bepridėsi, tačiau... Kadangi ir vadina mieji veiksniai yra žmonių susigrupavimai, kuriuose gal ne visuomet nuomonės sklandžiai susiderina, todėl "Darbininko" skaitytojams valia ir toliau šituo visiems lietuviams vienodai svarbiu klausimu pasisakyti.

Bendra pastaba. Lietuvos nepriklausomybės atstatymo jubiliejinė sukaktis, mūsų nuomone, tik tuomet visuose kontinentuose bus darniai paminėta, kai New Yorke susirinkę veiksmų atstovai sutars sudaryti vieną komisiją iš paskirytų veiksmų atstovų, kurių nutarimai-sugestijos būtų visoms lietuvių kolonijoms privalomos. Tai vienas žingsnis, o kitas — turėtų jau 1967 metais, bet ne vėliau lapkričio mėnesio, būti išsiuntinėta tam įvykiui paminėti paruošta propagandinė medžiaga: paskaitoms, spaudai ir t.t.

Žmonės tokiai propagandinei medžiagai paruošti turėtų parinkti toji veiksmų sudarytoji komisija, be to, susirinkusi veiksmų konferencija privalėtų tam tikru būdu "apdėti vienkartinį mokesčių" visus lietuvius ne vien čia, S. Amerikoje, bet ir Anglijoje, Australijoje, žodžiu, kur žmonės turi gerai apmokamus darbus. Be lėšų joks darbas neįmanomas, ypač propagandos, susisiekimo ir t.t.

Mūsų politiniai veiksniai, rodos, negalėtų išsieti ir už kitas užuominas — sugestijas.

Mano giliausiu įsitikinimu, didžiausias ir naudingiausias Lietuvai pastatarnavimas būtų mūsų laisvės bylos iškelimas Jungtinių Tautų forume. Kadangi Amerika šiuo metu yra smarčiai įklimpusi į Vietnamo džiungles ir kadangi tam reikalui vos metus laiko turim, tai nenumarinkim Kongrese laimėtos bylos, nes to klausimo nudelsimas jį savaime užmigdo, nustumia į šalį... O juk tiek darbo, pasiaukojimo ir lėšų bei gražių vilčių dėl šio Amerikos Kongreso nutarimo per penkerius metus buvo įdėta! Šis darbas, aišku, visu svoriu guls ant Amerikoje gyvenančių lietuvių, latvių ir estų. Kituose kontinentuose gyvenę baltiečiai galėtų ir privalėtų pagelbėti, tą reikalą propaguodami.

Atidavus skolą, kuri pridera iš mūsų pavergtai tėvynei, turėtume žvilgtelti ir kiton medalo pusėn, atseit — **nepamiršti įstaigų bei žmonių, kurie prasilenkė pusamžio laikotarpį yra vienokiu ar kitokiu būdu atidavę savo geriausias jėgas bei išmonę ten, tėvynėje, ir čia — emigracijoje.** Tamsos sutinkat? Ačiū.

Kaip tai padarius geriau ir gražiau, mano samprotavimu, tektų parinkti 50 subjektų bei objektų: subjektais laikytini tebegyvi žmonės, o objektais tos buvusios laisvoje Lietuvoje įstaigos ir pasišventėliai asmenys, kuriems mūsų politiniai veiksniai Lietuvių Bendruomenės vardu galėtų atitinkamai pergamintais — adresais pareikšti laisvųjų lietuvių padėką (istorinei dokumentacijai).

Be minėtų objektų įstaigų, manding, turėtume ir privalėtume ypatingomis dovanomis-

Lietuvos valstybės atstatymo 50 metų sukaktis (9)

Darbininko redakcija kreipėsi į skaitytojus, kviesdama pareikšti savo sugestijas, ką mes galėtume ir turėtume padaryti Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 50 metų sukakties progą.

Buvo prašoma atsakyti šiais klausimais:

1. Kokiais žygiais sustiprintume diplomatinę kovą dėl laisvės, padėtume tėvynėje liku-

premijomis atžymėti visą eilę dirbančių didįjį kultūros darbą ne vienadienį, bet išilkinį. Ar tokių žmonių čia neturime? Aišku, turime, tik neturime progos juos pamatyti ir deramai atžymėti, kad ir jų vaikų vaikai žinotų, kaip gražiai jų tėvai tėvynės vardu buvo pagerbti. Tegu tos dovanos būna tokios ar kitokios, tegu būna

siam tautos karniui išsilaikyti, išlaikyti savyje laisvės ilgesį ir pasitikėjimą?

2. Kokiais žygiais sustiprintume čia esančių lietuvių, ypač jaunimo, tautinę savigarbą, kultūrinį aktyvumą, ryšio su praeitimi pajautimą, valstybinės idėjos sąmonę?

3. Kokiais žygiais laimėtume gyvenamo krašto nelietuviškai kalbančių asmenų ar instituci-

jos simbolines, bet pergamentai išliks ir ateisiančiose kartose.

Jau porą tuzinų knygų parašiusių buvo apdovanoti įvairių klubų, bet yra ir tokių knygų leidėjų, kaip pvz., Juozas Kapočius, Stepas Zobarskas, Pukelevičiūtė arba tokia meno puoselėtoja kaip Dauguvietytė-Kudabienė, ar tokia (mirusi)

jų dėmesį bei paramą Lietuvos laisvės idėjai?

Skaitytojai parodė palankaus dėmesio. Vieni atsiliepė trumpiau, kiti plačiau. Jų atsiliepimuose yra įdomių, originalių sugestijų. Tik jų visumą peržvelgus, galima bus nuspręsti, kurias mes galime pasirinkti ir kurias galime bendrom ar individualiom jėgom įvykdyti. Pasisakymus po švenčių tęsiame.

veikėja Balukienė, arba tokis dr. Razma ar Stukas, žodžiu, visų nepajėgsiu čia suminėti, bet visi žino, kad jie verti tokio išskirtino pagerbimo.

Mano supratimu, derėtų atžymėti viso subjekto ir objekto ne daugiau 50.

Gali kam atrodyti, kad bus sunku sudaryti sąrašą atžymimų, tačiau tektų tik gerai ap-

Rezoliucijoms remti komiteto finansų komisijos nariai su komiteto pirmininku: pirmoje eilėje iš k. į d. — E. Arbas, K. Kalm, L. Valiukas — pirm., A. Reins, E. Laur; II-je eilėje — W. Nilus, J. Andrius, B. Nurmsen, A. Kulnys, A. Markevičius. Nuotr. L. Kancausko

KAIP DABAR ŽIŪRIMA Į ANUOS ĮVYKIUS

Dirvoje atsiliepiama dėl incidento su Levu Vladimirovu Santaros-Sviesos viešame susirinkime lapkričio 19 ypatingesni nei kitoje lietuvių spaudoje. Iš pradžių ilgiau tylėjo. Tylą prikišo gruodžio 5 skaitytojas laiške iš Philadelphijos, paklausimo forma išreikšdamas lyg priekaištą, ar Santara-Sviesos nepasikvies kalbėtojo iš Lietuvos — Sniečkaus, Paleckio, Gedvilos. Gruodžio 7 redakcija paaiškino, kad neturinti tikslesnių žinių, kas ten New Yorke buvo. Gruodžio 12 Emilija Čekienė plačiai informavo įvykius iki Vliko pirmininko atsistatydinimo. O jau gruodžio 19, gruodžio 26, gruodžio 30 Raimundas Mieželis ir "vm" ėmėsi aiškinti priežastis, dėl ko įvykusi krizė Vlike.

Kiti laikraščiai atsiliepė anksčiau ir rašė mažiau. Darbininko informacijos esminius faktus pakartojo Naujienos lapkričio 30 ir pridėjo savo bendradarbio J. P. laišką iš New Yorko; pakartojo Keleivis, o kitame nr. davė savo placią ir objektyvią informaciją apie įvykių eigą iki Vliko pirmininko atsistatydinimo; pakartojo ir savo vertinimą pareiškė Sandara. Draugas buvo tylesnis, iki pasirodė oficialūs pareiškimai.

Pasekant įvykių vertinimus Dirvoje ir kitur, kilo pirmas klausimas: buvo tinkama ar netinkama asmenų laikysena aname susitikime su Levu Vladimirovu? Sandara aiškiai tai vadino "smerktinu dalyku"; Keleivis — "politiniu neapdairumu ar naivumu". Dirva neigiamai atsiliepė apie tuos, kurie "okupantui eksponuotą žmogų pamatė šaukia, kad dangus griūva".

Kodėl nereikėjo "šaukti"? Tai aiškino Santaros-Sviesos c. v. vicepirmininkas A. Gureckas laiške Darbininkui. Tai kartojas J.V. laiške Naujienos. Tai pakartojo paskiau Dirvoje Raimundas Mieželis. Būtent:

SPAUDA

L. Vladimirovas nesąs Sovietų Sąjungos pareigūnas; jis tesąs Jungtinių Tautų pareigūnas. Taigi "šaukimo" pagrindas esąs klaidingas.

Kaip į tą santariečių aiškinimą atsiliepė Laisvės Žiburio komentatorius; kaip atsakė laiške Darbininkui Liuda Gudeliene; kaip pažiūrėjo Vliko buvęs pirmininkas V. Sidzikauskas, — Darbininko skaitytojai žino. Betgi atsiliepė į tokį aiškinimą ir Dirvos bendradarbis vm. Gruodžio 30 jis aiškino:

"Santaros-Sviesos C. V. vicepirmininkas A. Gureckas padarė savo organizacijai meškos patarnavimą, aiškindamas savo pareikšime Darbininko redakcijai, kad Darbininko toli einančios išvados Vladimirovo aferoje neturi pagrindo, nes pagrindinė prielaida, kad dr. Vladimirovas yra Sovietų pareigūnas, yra klaidinga. Panašiai vienas santarietis aiškino ir chicagieškėse Naujienose. Iš to išeity, kad dalis santariečių nežino to, ką žino kiekvienas pabėgėlis iš Lietuvos, būtent, kad kiekvienas sovietinis žmogus viduje ir užsienyje yra laikomas, taip sakant, atskaitoje, ir iš jo visų pirma reikalaujama tarnybos bolševikų interesams. Tai tinka ir Evtušenkai ir Vladimiroviui, kuris nėra JT, bet sovietų pilietis. Galimas daktas, kad Amerikoje subrendus tai sunku suprasti, tačiau iš tikro tai išplaukia iš kiekvieno totalinio režimo esmės... Užtat negalima kalbėtis su prof. Kubiliu kaip "akademiką su akademiku" — taip Kubiliaus aferos metu aiškino kitas santarietis, bet tik kaip su sovietiniu agentu..."

"Žinia, tokia logiška prielaida nereikia, kad ir po sovietinio pareigūno ar piliečio kauke visai nesislėptų nuosirdus žmoniškumas ar patriotišku-

Iškelkim Lietuvos bylą Jungt. Tautose

Rezoliucijoms Remti Komitetas laukia iš visų geros valios lietuvių visos galimos talkos ir paramos

Geros valios lietuvių ir tūkstančiai kitų amerikiečių pravedė rezoliuciją (H. Con. Res. 416) Lietuvos laisvinimo reikalui JAV-bių Kongrese. Rezoliucijoms remti komitetas, vadovavęs rezoliucijos pravedimo žygiui, kviečia visus geros valios lietuvius į antrąjį kovos etapą: palenkti JAV vyriausybę Kongreso nutarimo vykdymui, kitaip tarant, pravesť rezoliucijos įgyvendinimui.

mas. Tokia galimybė gal ir yra, tačiau būtinum visai prasti politikai, jei norėtumėm tokius "demaskuoti". Naivumas nėra politikos dorybė".

Kodėl betgi "šaukiama"? Į tai ilgu raštu atsakinėjo Raimundas Mieželis, Dirvos redakcinės kolegijos buvęs narys (kuris laikas tos kolegijos sudėtis iš laikraščio yra dingusi).

"Vliko krizės priežastys" nesandios nei valstybinio nei patriotinio pobūdžio, o tik partinio ir asmeninio. Esą "Darbininko reakcijos priežastis yra ta, kad susidarė proga atsiskaityti su kai kuriomis Vliko grupėmis". To atsiskaitymo ėmėsis J. Brazaitis ir su juo sutaręs V. Sidzikauskas, norėdamas (nukelta į 4 psl.)

sizvalgyti, anot seno rusų posakio — septynius kartus atmatavus, vieną kartą atkirpti...

Iš apdovanotųjų objektų siūlyčiau tokį parinkimą:

1. Svetimo ministerija be kitų darbų sukūrusi universitetą.

2. Žemės ūkio m-ja, pravedusią epochinę žemės reformą Lietuvoje;

3. Krašto apsaugos m-ja apgynusi Lietuvą 1919-1921 m. nuo įsibrovėlių priešų;

4. Užsienio reikalų m-ja, laimėjusią Haagos Tarpt. Tribunalė visas turėtas bylas su lenkais, vokiečiais ir danais.

5. Finansų m-ja už savos aukso valiutos (lito) įvedimą, ir t.t., ir t.t.

Jeį šioji mūsų užuomina veiksmų konferencijoje būtų paminėta, atsirastų neabejotinai ir daugiau atžymėtinų subjektų bei objektų. Mes tuo tarpu palauksime, ką kiti žmonės čia mano iškeltais klausimais pasisakys.

Rezoliucijų sąjūdžio iniciatoriai pačioje pradžioje nusistatė tris kovos etapus: 1. Pravesť rezoliuciją Atstovų Rūmuose ir Senate. 2. Palenkti krašto vyriausybę Kongreso nutarimo vykdymui. 3. Laimėti bylą J. Tautose. Pirmas kovos etapas yra baigtas. Jis pareikalavo nepaprastų pastangų, daug laiko, darbo ir finansinių resursų. Nelengvesnis bus ir antrasis kovos etapas. Rezoliucijoms remti komitetas yra paruošęs detalų planą visai veiklai ateityje. Jis jau pradėtas vykdyti, spaudžiant krašto vyriausybę mūsų bylos reikalui per JAV Kongresą ir eilę įtakingų amerikiečių. Visam šiam darbiui reikia ir reikės visų galimų darbo rankų ir visos galimos valiosinės paramos. Visi geros valios lietuvių kviečiami prisidėti prie šio žygio visomis išgalėmis — ir darbu ir pinigine auka. Visais reikalais rašyti: Rezoliucijoms Remti Komitetas, Post Office Box 77048, Los Angeles, California 90007. IT.

— Gruodžio 13-14 d. Vilniuje buvo įbrėžtai pagerbtas dail. J. Kuzminskis 60 m. amžiaus sukakties progą. Geras konservatyvus grafikas (pradėjus reikštis prieš apie 35 metus) ir grafikos dėstytojas, dabar valdžios ir partijos itin gerbiamas už "visuomeniškumą" (nuopelnus partijai). Kelėtą pastarųjų metų yra dailininkų sąjungos pirmininkas. (E.)

TAIP KARTAIS VADOVAI MYLI SAVO PAVALDINIUS

Šį paveikslą įsidėjo komunistų leidžiama "šluota" Lietuvoje (1966 m. gruodis, Nr. 23). Po nuotrauka parašyta "Taip kartais vadovai myli savo pavaldinius". Laisvame pasaulyje pasakytų: didysis brolis grauzė mažąjį broli.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnėmis informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyrusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant

DOVANAS - SIUNTINIUS Į USSR.

Galvėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausūs aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue ..... LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway ..... AN 8-0061
- BROOKLYN 11, N.Y. — 370 Union Avenue ..... EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue ..... DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue ..... TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue ..... BR 8-6956
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street ..... WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road ..... TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue ..... VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. .... GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRANCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ..... TO 7-1575
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. .... ES 2-4685
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street ..... FO 3-8569
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. .. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue ..... BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. .... LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street .... CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue ..... AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street ..... GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street ..... MU 4-4619
- PHILADELPHIA, Pa. 19122 — 1214 N. 5th St. .... PO 3-4818
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street ..... HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2075 Sutter Street ..... FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 905 Bank St. .... ES 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 169 Millbury Street ..... SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue ..... RI 3-0440

S & G MEAT MARKET

ANTANAS VAITKUS, vedėjas

84-09 Jamaica Ave., Woodhams 21, N.Y. .... Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N.Y. .... Tel. STagg 2-4329

Papildintomis kainomis priimame užsakymus VESTUVĖMS ir POBOVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom urmo kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525

Cor. DELANCEY, N. Y. C.
Krautuvės atviros kasdien ir šėkmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.
S. Beckensteino krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai
Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.
Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBA

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpą, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užeiti ir pasižiūrėti.

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, mailytos, spalvotos, lovoms užtiesalai, vilnonės skaros ir šalikai — Geriausias rūšies pigiausias kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant pakietus į Europą. Užkeikite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

REPUBLIC Liquor Store, Inc.

322 Union Avenue, Brooklyn 11, N.Y.

Telefonas EV 7-2089

JUOZAS BRUŽINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų šventėms bei kitokioms progoms

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (The Copyright) by FRANCIS FATHERS
Eina nuo 1915 metų.1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKĄ ir LIET. ŽINIĄS
Second-class postage paid at Brooklyn Post Office
Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August
when published weekly.
Prenumeracijos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00
Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir grąžinami autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Viena knyga iš Lietuvos

Redakciją pasiekė knyga "Romos katalikų apeigynas Lietuvos vyskupijoms. Pirmoji dalis. Sakramantai ir pašventinimai". Išleido "Lietuvos vyskupijų ordinarų kolegija". Spausdino "Vaizdas" Vilniuje 1966.

Tai religinė knyga, skirta kunigų praktikai. "Apeigyno" vardu vadinama tai, kas seniau buvo vadinama "Ritualu". Nuo Vatikano II susirinkimo įvedant liturgiją tautines kalbas, lotyniškas ritualas turėjo būti išverstas ir lietuviškai.

Stebi tą pirmą iš Lietuvos atėjusią religinio turinio knygą ir lygini su kitom Lietuvos leidžiamom. Skiriasi ne tik tuo, kad Dievas čia rašomas didžiąja raide. Skiriasi tam tikru šio "Apeigyno" anonimiškumu: sovietiniame režime leidžiamos knygos žymimas ne tik autorius ar redaktorius; žymimas ir techninis redaktorius, žymimos ir korektorių pavardės, užsakymo numeriai ir datos, tiražas. "Apeigyno" tepažymėta spausdė ir užsakymo nr. Paruošė "Lietuvos vyskupijų liturginės komisija", bet pavardžių nėra.

Stebi vertimą šalia lotyniško teksto ir gali grožėtis taisyklinga, sklandžia kalba. Lietuviškasis tekstas dar ir rūpestingai sukirčiuotas.

Lietuvoje liturginės komisijos gerai atliktas darbas yra skirtas "Lietuvos vyskupijom", bet jis gali būti naudingas ir išeivijos lietuviams. Naudingas tuo, kad leidžiant čia apeigyną, galima paimti Lietuvos atlikto vertimo tekstą, praleidžiant čia nereikalingus vertimus latviškai ir lenkiškai.

Panaudojant Lietuvos atliktą vertimą bus palengvintas ne tik darbas Amerikoje sudarytai tos rūšies reikalui komisijai, bet išspręstas ir apeigyno tvir-

tinimas Vatikane, nes, kaip esame informuojami, Lietuvoje atliktas vertimas yra Vatikano patvirtintas. O pagal "Liturginei konstitucijai" vykdyti instrukciją vienas tegali būti aprobuotas tekstas į bet kokią kalbą.

Teigiamai sutinkant Lietuvos kunigų net anose sąlygose atliktą darbą, kyla klausimas: ar leidimas jį spausdinti Lietuvoje reiškia religinės padėties lengvėjimą Lietuvoje? Nesam tokie optimistai. Viena kregždė — ne pavasaris.

Tos vienos, vienintelės kregždės pasirodymą gali paaiškinti faktas, kad pagal "liturginei konstitucijai" vykdyti instrukciją, kaip minėta, tegali būti tvirtinamas vienas vertimas; taip pat ir kitas faktas, kad vyskupų paruošti ir patvirtinti vertimai skiriami vartoti ir už Prancūzijos, Vokietijos ribų gyvenančių prancūzų, vokiečių bažnytinei praktikai.

Šie faktai negalėjo būti nežinomi Lietuvos komunistinei valdžiai. Ji negalėjo nepasidaryti išvados, kad geriau bus, jei bažnytinė įtaka eis iš Lietuvos išeivijai, ne atvirksčiai. Reikėjo daryti, anot Lenino, dabar žingsnį atgal, tikintis pasukui padaryti du žingsnius pirmyn.

Brooklyno arkivyskupas Mc-Entegart sausio 8 šventosios Seimos dieną, buvo paraginęs savo vyskupijos kunigus specialia malda prisiminti Tylus Bažnyčią. Kunigai buvo paprašyti invokacijoje pridėti žodžius:

"Už Tylus Bažnyčios vyrus, moteris, kūdikius, kuriems užginta ar kurie iš baimės negali garbinti Dievo viešai, melskime Viešpatį".

PRANAS NARVYDAS

Pilypas Vargelis
gelbėjo Lietuvą

Kai Pilypas atvyko iš Lietuvos pas dėdę New Yorke, dėdė kažkodėl jo pas save nepriėmė, bet pas pažįstamus įprašė, kad priimtų kartu gyventi.

Iš karto nei nesuprato, kodėl dėdė nepriėmė. Vėliau per kitus sužinojo, dėdė nebuvo jau toks turtingas, kaip Pilypas manė.

Dėdė gyveno mažame trijų kambarių bute su savo žmona, su kuria retkarčiais smarkiai susikirsdavo.

Ilgainiui netrukus dėdė įprašė valgyklon, kurioje ir jis jau kelinti metai dirbo.

Ką gi, Pilypas kalbos nemoka, — užvaizda paima jį po ranka, nuveda kur reikia, paduoda čia šluotą, čia kitą daiktą, parodo kaip dirbti.

Gauna penkinę per savaitę, na, ir valgio. Reikia dirbti 12 valandų per dieną ir sekmdieniais pusę dienos.

Pilypą pamokė, kaip indus plauti, o kai pramoko, pradėjo mokėti po 6 dol. per savaitę.

Keletą mėnesių padirbėjęs, pramoko kiek angliškai ir pradėjo suprasti, ką pasako.

Pilypas turėjo šioki toki pradinį mokslą, mėgo skaityti laikraščius ir knygas.

Su tokia maža alga reikėjo išsiversti — apmokėti nuomą, laikraščius prenumeratą, knygas. Atsiradavo ir visokių aukų, kurių negali atsakyti.

Per pažįstamą buvo gavęs kitą darbą, alga maža, bet užtat daugiau laisvo laiko. Išmoko nuo kitų kaip su maža alga reikia ir galima pragyventi.

Grįždamas iš darbo, vakarie- nę valgydavo alinėse, kur galima gauti nemokamai užkandžių, nusipirkus stiklą alaus ar kitokio gėralo.

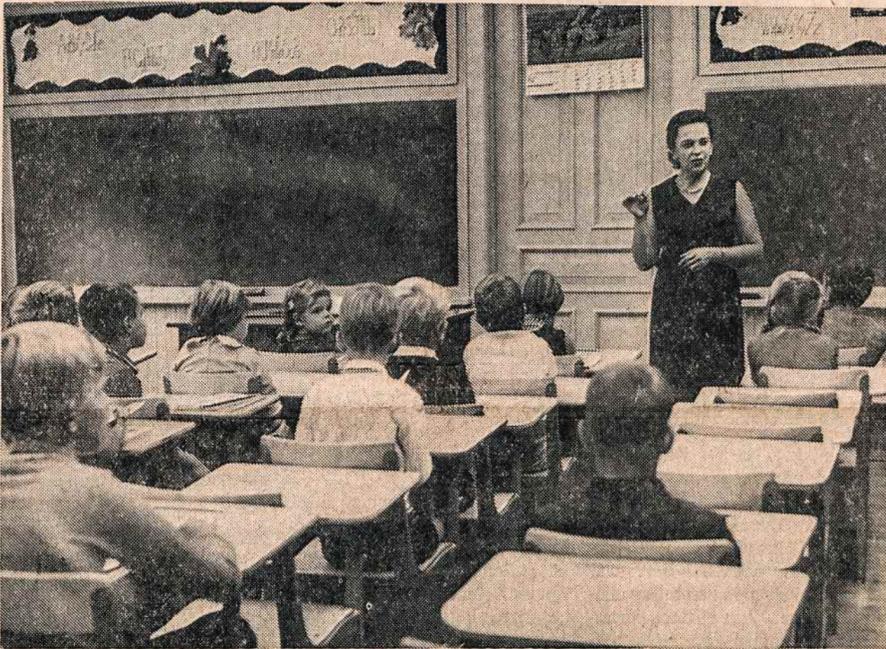
Pradžioje Amerikos alus nepatiko, gi ilgainiui apsiprato, ir būdavo — surį su duona kramsnoja, alumi užsigerdamas, ir viskas tvarkoje.

Degtinės Pilypas negerdavo. Mat, kai buvo mažas, kartą savo senučio degtinės paraga-

Visi, kurie esame dirbę arba dar tebedirbame šeštadieninėje mokykloje, esame susidūrę su įvairiais sunkumais: visuomenės ir net pačių mokinių tėvų nesidomėjimu mokykla, dėl to stoka moralinės ir materialinės paramos, stoka mokslo priemonių, nereguliariu mokyklos lankymu, mokinių ne-drausmingumu, tingumu arba visišku nesidomėjimu dėstomais dalykais ir su visa eile kitų problemų.

Beveik visos tos problemos buvo ne kartą svarstomos ir diskutuojamos mokytojų suvažiavimuose ir šiaip susibūrimuose ir buvo daroma pastangų jas išspręsti, tačiau kai kurios iš jų ypač mokinių lituanistikos dalykais nesidomėjimas, nedarbingumas, pamokų visišką nepa-rangumą ir panašius su tuo susiję dalykai ne tik nemažėja, bet diena iš dienos didėja ir kelia švietimo darbininkam rūpesčio. Dėl to ir buvau šio suvažiavimo rengėjų paprašytas pasvarstyti, ką reiktų daryti, kad būtų galima pasiekti geresnių rezultatų, ir pasidalinti mintimis su šio suvažiavimo dalyviais. Noriu tačia iš anksto išspėti, kad jokie stebuklingo recepto neturiu. Mano mintys bus daugiau diskusinio pobūdžio.

Šeimos įtaka
Pasvarstykite pirmiausiai tėvų arba, kitaip sakant, šeimos įtaką lituanistiniam vaikų auklėjimui. Gyvename krašte, kurio švietimo ir daugiau galvoja gyventojai yra susirūpinę, kad amerikoniškoje šeimoje nėra tėvo autoriteto ir kad joje ne vaikai yra paklusnūs tėvams, bet, atvirksčiai, tėvai vaikams. Vaikai čia pasidare tokie nepriklausomi, kad jie turi ne tik savo radiją, bet ir te-

Maironio šeštadieninėje mokykloje Brooklyne, N. Y. Pamoką veda mokyklos vedėja E. Ruzgienė.

Nuotr. R. Kiseliaus

ves, ir nuo to laiko jos bijodavęs ir paaugęs.

Tuo būdu Pilypas pasidarė nuolatinis didmiesčio gyventojas. Pradėjo lankyti susirinkimus, vaidinimus, taip sakant, įsijungė į lietuvišką veiklą. Tuo metu buvo veiklūs socialistai, skelbėsi kovoją už darbininkų būvio pagerinimą ir už caro valdžios nuvertimą Lietuvoje. Rinkdavo aukas. Kiti duodavo, duodavo ir Pilypas, — negi atsiliksi nuo draugų.

Tarp įsigytų knygų gavo Simono Daukanto "Lietuvos istoriją", kurią net keletą kartų nuodugniai perskaitė.

Pilypas pasidarė karštas patrijotas. Kai socialistai pradėjo tautybę neigti, Pilypas nutraukė ryšius su jais. Bendravo tik su patrijotiškais tautiečiais.

Taip tęsėsi iki Pirmo pasaulinio karo, kol Amerika įsitraukė į karą ir pradėjo organizuoti savo kariuomenę. Visi buvo surašomi. Buvo įrašytas ir Pilypas.

Prasidėjo vyrų ėmimas, apmokymas ir siuntimas į Prancūziją. Kai atėjo Pilypo eilė, jis nesidžiaugė, bet sutiko su likimu — juk ne jis vienas eis, eina ir kiti.

Kada jį pašaukė patikrinti sveikatos, tuo laiku skaudėjo dantys, buvo ištinęs žandas. Tai naujokų komisija atidėjo trims mėn. pagyti.

Yra mūsų tarpe, be abejonės, labai prityrusių ir beveik be jokios pertraukos, nuo pat šeštadieninės mokyklos šiame krašte įsikūrimo, dirbančių ir gal net geresnių būdų ir priemonių toms problemoms išspręsti žinančių. Taigi, tikrai bus naudinga pasidalinti patyrimu ir mintimis.

Pirmiausiai norėčiau pabrėžti, kad mūsų darbo našumas, taigi ir šeštadieninės mokyklos pasisekimas ir populiarumas priklauso daugiausiai nuo trijų dalykų: tėvų, mokinių ir mokytojų.

leviziją, ne tik televiziją, bet vyresni net savo automobilius. Seniau tėvai dar pabausdavo vaiką, neleidami jam pasiklausti radijo arba pažūrėti televizijos programos, dabar gi jo negali pabaidyti, nes net pradžios mokyklos mokinukas užsidirba savo reikalams, išnešiodamas laikraščius, o gimnazijos amžiaus jaunuolis ir universiteto studentas dėl galimybių gauti laikinį arba net ir nuolatinį darbą bestudijuojant, pasidaro nuo tėvų visai nepriklausomas. Tegul tik pamėgina tėvai tokį pamokyti arba padaryti kokią nors pastabą, jie tuoj bus apšaukti "old fashioned", nieko nesuprantančiais, ir vaikas, norėdamas laisvės ir nenorėdamas girdėti priekaištų, paliks net tėvų namus. Daugybė taip ir padaro, ypač jei šeimoje nėra drausmės, tvirtesnės rankos, jei vaikams nuo pat mažens tėvų buvo nusileidžiama. Tokie dalykai šiandien darosi ne tik amerikoniškoje šeimoje, bet, deja, jau ir mūsų lietuviškoje. Nėra jokia pa-

ANTANAS MASIONIS

Paskaita, skaityta mokytojų suvažiavime

gruodžio 17 New Yorke

leviziją, ne tik televiziją, bet vyresni net savo automobilius. Seniau tėvai dar pabausdavo vaiką, neleidami jam pasiklausti radijo arba pažūrėti televizijos programos, dabar gi jo negali pabaidyti, nes net pradžios mokyklos mokinukas užsidirba savo reikalams, išnešiodamas laikraščius, o gimnazijos amžiaus jaunuolis ir universiteto studentas dėl galimybių gauti laikinį arba net ir nuolatinį darbą bestudijuojant, pasidaro nuo tėvų visai nepriklausomas. Tegul tik pamėgina tėvai tokį pamokyti arba padaryti kokią nors pastabą, jie tuoj bus apšaukti "old fashioned", nieko nesuprantančiais, ir vaikas, norėdamas laisvės ir nenorėdamas girdėti priekaištų, paliks net tėvų namus. Daugybė taip ir padaro, ypač jei šeimoje nėra drausmės, tvirtesnės rankos, jei vaikams nuo pat mažens tėvų buvo nusileidžiama. Tokie dalykai šiandien darosi ne tik amerikoniškoje šeimoje, bet, deja, jau ir mūsų lietuviškoje. Nėra jokia pa-

slaptis, kad yra ir lietuvių šeimų, kur tėvai ir vaikai nebesutelpa po vienu stogu, nors vaikai yra dar tik mokyklinio amžiaus. Yra, pavz. studijuojančių tame pačiame mieste kur gyvena tėvai, bet jau gyvena atskirai.

Čia žinoma, jau atskira problema, ir apie tai būtų galima antra paskaita. Mano tikslas buvo pabrėžti, kad vargšas šeštadieninės mokyklos mokytojas su tokiu vaiku, kuriam jo paties tėvai negali padaryti jokios įtakos, turės daug sunkumų.

Yra ir tokių šeimų, kur tėvų autoritetas nėra labai pašlijęs, bet kuriuose nėra jokios lietuviškos nuotaikos. Vaikai kalbasi angliškai, kartais net tėvai į jų kalbą įsijungia, nes jie sakosi nori geriau ir taisyklingiau angliškai išmokyti. Nėra ko iš tokių vaikų šeštadieninėje mokykloje daug tikėtis, nes dažniausiai namuose nėra kraštis net ženklo, kad jie yra lietuviški: jokios lietuviškos knygos, jokio žurnalo ar laikraščio, jokio lietuviško kryžiaus ar koplytėlės. Tokie tėvai patys savo vaikų tautiškumą auklėjimu nesirūpina. Kai kurie dar išsiunčia savo vaikus į šeštadieninę mokyklą ir mano, kad kiti tuos pasirūpins ir jų pareigą už juos atliks. Taip tačia nėra ir negali būti. Per vieną dieną savaitėje, o juk kai kurios

šeštadieninės mokyklos tedirba tik po porą valandų, negali mokytojas atstatyti to, kas namuose per visą savaitę yra apleidžiama. Taigi, mano manymu, tėvų su mokykla bendradarbiavimas yra būtinas ir be jo šeštadieninė mokykla niekad nepasieks tų rezultatų, kurių mes iš jos laukiame ir tikimės.

(Bus daugiau)

BĖDA — NERASO
APIE MANE

Antanas Venclova lapkričio 3 d. Tiesoj prabilo ilgu straipsniu apie literatūros gyvenimo bėdas. Jam ypač parūpusi bėda yra literatūros kritika, kuri pastaruoju metu labai teigiamai įvertinanti ir aukštai iškelianti kai kuriuos pasiskirus rašytojus, daugiausia jaunesnius, naujus, ir dažnai kalbanti tik apie juos, "tartum mūsų literatūroje nebūtų nei Gudaičio-Guzevičiaus, nei Paukštelio, nei Sirijos Gėros, nei Alb. Žukausko, nei daugelio kitų — apie jų "kūrybinius braižus" net neužsimenama"...

Toliau plačiai nagrinėja keletą pavyzdžių, nurodydamas, į kokius autorius bei jų darbus kritikai neatkreipę prideramo dėmesio. Neįtraukė Venclova ir pavyzdžių sąrašą savęs. Bet iš nusiskundimo už kitus aišku, kodėl A. Venclova tą "bėdą" taip jautriai pergyvena. Vilniuje visiškai akivaizdu, kad Venclova jaučiasi vienas iš labiausiai nuskriaustųjų literatūros kritikos drungnais, daugiausia tik pareigiais atsiliepiamais. (Elta)

Mūsų vienas tikslas — nepriklausomybė

Min. St. Lozoraičio kalba, pasakyta per radiją Naujųjų Metų proga

Mes, lietuviai, negalime švęsti naujųjų metų pradžios taip, kaip ją linksmai švenčia kitų laimingesnių už Lietuvą, laisvų tautų žmonės. Jie turi pagrindą šia proga reikšti linkėjimus ir sumanymus, kaip turi klotis jų valstybių reikalai. Tai gali daryti laisvojo pasaulio žmonės — jų tarpe 38 Afrikos kraštų gyventojai, susilaukę savo nepriklausomų valstybių ir įgiję teisę patys valdytis. Mes tačia negalime tokia nuotaika dalyvauti naujųjų metų sutikime. Mūsų kraštas tebėra sovietų okupuotas, mūsų sena valstybė tebėra sovietų užvaldyta, mūsų tauta negali vykdyti savo valios, laisvai vaduotis savo interesais ir netrukdomai išpažinti savo tikėjimą. O greta šitos priešpados eina metodingas, vis didėjantis mūsų krašto rusinimas, kurį sovietai vykdo tiek įveždami į Lietuvą rusus, tiek panaudodami mokyklą, spaudą ir literatūrą. Štai kas rūpi ir skauda mums, tuo tarpu kai laisvasis pasaulis pakilia nuotaika eina į naujuosius metus.

Ir tai rūpi bei skauda visiem užsienio lietuviams, be partijų, srovių ar amžiaus skirtumų. Mūsų išeivija palieka kaip buvusi vieninga, smerkdama sovietų agresiją prieš Lietuvą ir reikalaujama Lietuvos nepriklausomybės atstatymo. Toks jis bus ir ateity, nes jaunoji lietuvių karta, išaugusi ar gimusi užsieny, perimdama veiklą iš senosios kartos, vadovaujasi tais pačiais patriotizmo jausmais ir teisingumo dėsniais, kaip jos tėvai, kurie statė nepriklausomą Lietuvą, ją gynė, jai dirbo ir atsiskė pripažinti jos laisvės sunaikinimą.

Kaip tik šiais metais užsienio lietuvių jaunimas ypatingai ryškiai parodė savo pasiryžimą tęsti senosios kartos darbą Lietuvos laisvei. Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas Chicagoje, pasisakęs už Lietuvos nepriklausomybės atstatymą, ir jaunimo pateikta Jungtinėm Tautom

tuo reikalu peticija, paliudija senosios ir jaunosios kartos vieningumą pagrindiniu mūsų tautos klausimu. O tas vieningumas yra ženklas, kad užsienio lietuvių visuomenė yra gyvas organizmas ir kad svarbiausias jos gyvybės veiksnys yra darbas Lietuvos nepriklausomybei atstatyti.

Mes įeiname į naujuosius metus be kokių optimistinių svajonių, bet ir be bergždžio pesimizmo. Mes žinome, kad sovietų okupacijai Lietuvoje dar nematyti galo. Tačiau mums yra aišku, jog smurtas tarptautiniuose santykiuose ar atskirų tautų gyvenime niekadosis neišsprendžia nieko galutinai. Geriausias pavyzdys tam yra Sovietų Sąjunga, kurios vyriausybė iki šiai dienai bijo leisti rusų tautai laisvai išreikšti savo valią demokratinuose rinkimuose ir trando kiekvieną laisvesnės minties pasireiškimą ne tik politikoje, bet taip pat mokslo, meno, literatūros, tikybos srity.

Sprendžiami dalykai yra patriotizmas ir laisvės siekimas. Jie yra moralinė ir politinė jėga, kuri atsilaukia prieš bet kurią priešpauđą ir sudaro vienintelį pastovų tvirtą pagrindą tiek apsaugoti mūsų kraštui nuo rusinimo, tiek išlaikyti mūsų dvasias, ligi Lietuva galės atgauti laisvę.

Toks yra mūsų vilties šaltinis ir tokios mūsų kelio gairės.

Eidami šituo keliu, mes neprivaleme atsižūrėti laikinų tarptautinės politikos kaitaliojimų. Mums tėra vienas tikslas — Lietuvos nepriklausomybė ir lietuvių tautos laisvės atstatymas. Jo mes siekiame, nepažeisdami niekieno teisėtų interesų, vadovaudamiesi žmonių įstatymais ir tikėdami Dievo teisingumu.

Aš širdingai sveikinu jus, Briangus tautiečiai ir tautietės, Lietuvos Diplomatines Tarnybos vardu, ir reiškiu jums geriausias linkėjimus.

(Bus daugiau)

Amerikiečiai giedoja lietuviškai

Svenčių metu New Yorko kronikoje (8 psl.) buvo žinėlė, kad Manhattan vėjų kolegijos choras tarptautiniame koncerte atliko lietuvišką kalėdinę giesmę — J. Naujalio "Didis

džiaugsmas".

Giesmė pati į koncertą nebuvo, dirigentas pats ja negalėjo susidomėti. Giesmę turėjo kas nors nunešti. Ją nunešė choro narys, vienintelis tame chore lietuvis, stud. Vytautas Radzivas, dr. Broniaus ir Apolonijos Radzivanų sūnus, gyv. Richmond Hill, N.Y.

Jis toje kolegijoje studijuoja civilinę inžineriją ir studijas jau varo prie galo. (šį pavasarį baigs). Salia studijų likusį laiką skiria muzikai ir visuomeninei veiklai.

Namuose turi pianiną, kur apkrauta visokiausių gaidų; renka įvairias plokšteles. Tad muzikos nestinga bet kokiam laisvalaikui ar net darbo valandėlei.

Du chorai

Jis aktyviai reiškiasi dviejose choruose — Manhattan kolegijos vyrų chore ir Apreiški-

mo parapijos mišriam chore, kurio jis yra ir pirmininkas. Per savaitę turi penkias choro repeticijas. Kolegijos choras repetuoja keturis kartus — pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ketvirtadienį. Apreiški- mo parapijos choras susitvarkė kiek paprasčiau: atgiedojęs 11 val. sekmadienio mišias, eina į parapijos salę repetuoti.

Manhattan kolegijoje keitėsi dirigantai. Atėjęs naujasis daugiau kreipia dėmesio į studentų pasiūlymus. Taip ir atėjo V. Radzivanui mintis pasiūlyti lietuvišką giesmę. Pats ją parinko, prisiderindamas prie choro pomėgių. Dirigentui patiko, susižavėjo jos harmonija, greitu tempu. V. Radzivas pažadėjo išmokyti chorą lietuviškai tarti žodžius.

Giesmė tuoj buvo multiplikuota "zirakso" kopijavimo mašina. Vargas, originale pasitaikė korektūros klaida. Buvo praleista viena raidė. Tai sudarė nemažą keblumą, kol išsiaiškino, kol išlygino visus tarinius. Prieš kiekvieną repeticiją buvo mokomasi tarti lietuvišką tekstą. Giesmė parengta per du mėnesius.

Koncertą sudarė įvairių tautų kalėdinės giesmės. Viskas bu-

vo atliekama anglų kalba (prancūzų, ispanų, švedų giesmės), originalo kalba giedota tik ta lietuviška — J. Naujalio "Didis džiaugsmas" ir ukrainiečių — "Neverk, Rachele". (Ją pasiūlė studentas ukrainietis).

(Nukelta į 8 psl.)

Lietuvių vitražai Montrealio parodai

Montrealio Pasaulinėje parodoje bus ir Lietuvos vitražistų kūrinių. K. Morkūnas rengia vitražą vardu "Himnas darbui", o A. Garbaskas su A. Stoškum — "Tėvynė". Šis pastarasis kūrinys bus apie penkių tonų svorio. Vitražai gaminami iš storo stiklo (iki 25 cm.), labai sudėtingos metalo konstrukcijos, stiprios rišamosios medžiagos. Tie kūriniai, tačiau, puoš ne Lietuvos, o "didžiosios tėvynės" paviljoną.

Algimantas Stoškus (vienas iš "Tėvynės" autorių) sako, kad "Lietuvos vitražistų kūrinių gana ryškiai išsiskiria iš kitų tarybinių ir užsienio dailininkų šios rūšies darbų... Mūsų vitražas, man rodos, savo dvasia (jei taip galima pasakyti) yra nacionalinio (t.y., tautinio. E.) charakterio. Mes pirmieji šalyje (t.y., Rusijos imperijoje, E.) pradėjome kurti storo stiklo vitražus, ir kitų įtaka mūsų darbuose, matyt, sunku įžiūrėti". (Tačiau pastebi, kad jie kiek žvilgterėję į čekus. Čekai,

kaip žinome, turi daugiau progų savo ruožtu žvilgterėti toliau).

Stoškus sako: "Mums buvo pareikšta pastabų dėl tam tikro spalvinių atspalvių ribotumo, spalvinės įtampos neatitikimo temai. Teisingos pastabos. Bet ką padaryti, jeigu mes šiuo metu pagaminame tik nedaugelio spalvinių niuansų stiklą... Respublikoje iki šiol dar nėra galimybių virti spalvotą stiklą, kuris būtinas mūsų darbams. Tur būt, niekam ir į galvą neateina, su koku vargu mums pavyksta įgyvendinti savo sumanymus".

Iš tikrųjų pasirodo, kad tiems darbam būtino stiklo išsivirti galimybių nėra ne tik "respublikoj", bet ir "šaly", tai yra, Rusijoje. Šis pasiguodimas dėstomas lapkričio 12 dienos Literatūroj ir Mene, jau po to, kai V. Vizgirda Vilniuje buvo parodęs, ką bei kokiomis priemonėmis daro lietuviai vitražistai Amerikoj. (Elta)

Daug sutaupyti pirkdamas per SPARTĄ radiją, radioconsoles, color ir kt. TV, tape recorderiai, patefonai, fonografai, įv. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos mašinelės visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefunken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal, etc. Katalogus ir informacijas gausite tik pranešę savo adresą — J. L. GIEDRAITIS, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y. 11731

Stud. Vytautas Radzivas

KAIP DABAR ŽIŪRIMA...

(atkelta iš 2 psl.)

mi įvykdyti Vlike "valymą". O be to, J. Brazaitis dar nemėgsta Santaros-Sviesos...

Sios rūšies aiškinimą V. Sidzikauskas pasikalbėjime su Darbininku gruodžio 28 pavadino "sena demagogine taktika visuomenės dėmesiu nukreipti nuo sau nemalonių faktų į prasimanymus bei insinuacijas kitų adresu". R. Mieželio aiškinimas nepatenkino nė "vm", ir jis toje pačioje Dirvoje gruodžio 26 ieškojo gilesnių priežasčių "triukšmui ir susijaudinimui". Rašė:

"Atvirai kalbant, triukšmas ir susijaudinimas... kilo dėl plačiai pasklidusio įtarimo, kad kai kurie veikėjai ieško kontakto su okupantu".

Kodėl jie ieško? Autorius apie juos aiškina: "Esama pažiūros, kad Lietuvos likimas ateinantiems amžiams yra susijęs su sovietų imperija. Koks joje bus režimas, toks turės būti ir Lietuvoje. Geriausia, ko gali tikėtis, yra tik tai, kad ateityje Lietuvą tvarkys lietuviai komunistai su galimai mažesne priklausomybe nuo Maskvos".

Tokį tikėjimą autorius vertina šiaip: "Tikintį tokių prognozą, Vliką iš viso reiktų likviduoti, nes mūsų parama ir skatinimas lietuviams komunistams eiti tuo keliu tik sukels saugumo organų įtarimą... Todėl taip tikinčiųjų patriotinė pareiga būtų visai pasitraukti iš bet kokios krašto 'vadavimo' veiklos. Bet kur tau! Vlike yra žmonių, kurie tikisi "iškovoti" Lietuvai didesnę savistovumą, 'kontaktuoti' Sovietų satelitus ir Albanijos atstovybes J. Tautose, visai nenorėdami su-

prasti, kad apie jų "žygių" rezultatus Maskva yra painforuojama anksčiau, negu patys mūsų 'veiksniai'.

"Stai kur tikroji viso triukšmo priežastis! Logiškai galvojant, anos pažiūros atstovai pasilieka 'laisvinimo darbe' arba dėl to, kad nori kaip nors įsitemti sovietams, arba dėl to, kad nėra visai įsitikinę savo pažiūros teisingumu ir todėl sėdi ant dviejų kėdžių. Jie nori taip apdrausti savo ateitį..."

"Savaime aišku, kad toks 'politikavimas' daugeliui ne prie širdies, ypač tiems, kurie trokšta laisvo ir žmoniško režimo Lietuvoje".

Šitie pasisakymai, malonūs ar nemalonūs, bet naudingi: jie duoda aiškumo apie spaudą, aiškumo apie organizacijų kai kuriuos veikėjus. Duoda taip pat daugiau aiškumo, kad kilo triukšmas ne dėl asmeninių ar partinių motyvų, bet dėl skirtingo supratimo apie Lietuvos kelią į laisvę: kelias per kovą, kelias per madingai vadinamą prisitaikymą (accommodation), per nusiangažavimą (disengagement).

Faktai rodytų, kad taip "triukšmo" priežastis suprato ir organizuotoji visuomenė, ryšium su tuo įvykiu garsiau ar tyliau įvykdžiusi kai kurias savo viduje atmainas — Vliko valdyboje, Santaros Sviesos New Yorko valdyboje, Lietuvos delegacijoje prie Pavergtos Europos Seimo, netgi Bendruomenės atstovavime Vliko valdyboje.

Faktų eiga skatina toliau stebėti ir susimąstyti, kur yra to skirtingo galvojimo priežastis. Aiškumas ir čia reikalingas.

Merkio ir Nemuno santaka ties Merkine

GRAŽUSIS DAINAVOS MERKYS ĮTEKA Į NEMUNĄ

Ten, kur Merkys įteka į Nemuną, yra Dainava — legendų, padavimų ir didžiųjų įvykių kraštas. Tas legendas surašė Krėvė-Mickevičius savo "Dainavos šalies padavimuose". Tai kraštas, kur piliakalniuose miega milžinai, kur gyvena bernužėliai sakalėliai, mergelės lėlijėlės.

Tos praeities daug sutelktinkama apsigynimui vieta. Kur įteka Merkys į Nemuną, pilna kalnų kalnelių. Pati gamta gynė gyventojus nuo priešų. Tad neuostabu, kad čia lietuvių nuo senų senovės gyventa, statyta pilys, kariauta.

Net ir didžiojoje partizanų epochoje čia vyko plataus masto mišiniai. Ne taip toli esančiuose Pūnios miškuose buvo

partizanų vyriausias štabas.

★

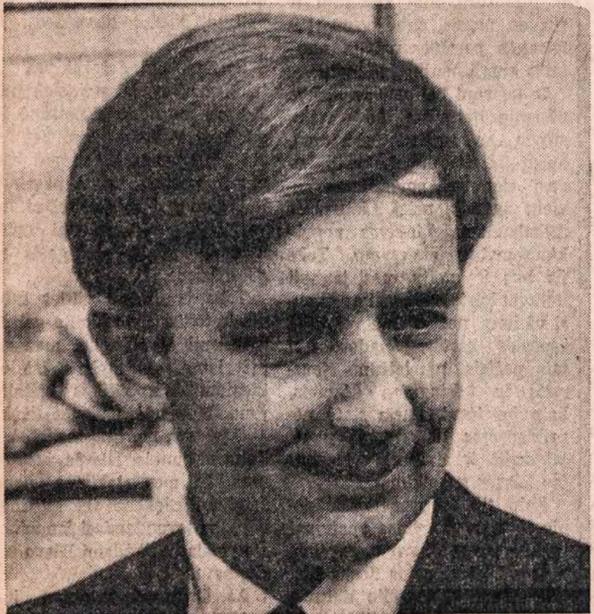
Merkys įteka į Nemuną labai iškilmingai. Atbėgęs, atskubėjęs iš Vilniaus krašto gilumos, jis išsilenkia ir atiduoda savo vandenį Nemunui. Ir Nemunas taip pat, lyg kokiame šokyje, nusilenkia, — toje vietoje padaro didelę kilpą, norėdamas greičiau pasiimti Merkio vandenį ir juos plukdyti per visą Lietuvą.

Nemuno vandenys toje vietoje nuo savo pradžios jau yra atkeliavę 419.2 km. Merkys, žinoma, negali didžiutis savo ilgiu. Prasidėjęs Ašmenos miškuose, aplankęs visokius kalnelius, bėgdamas pro miestus miestelius, Rūdininkus, Valkininkus, Vareną, jis iš viso tepadaro tik 215.4 km. Jo aukštupys yra 144

metrai aukščiau nei jo žiotys, kur jis įsilieja į Nemuną.

Kad žmonėms būtų patogiau gintis, čia dar talkina maža upelė Strauja. Jų santakoje ir ir yra Merkinės pilakalnis, Merkinės miestas. Šitose vietose žmogaus gyventa net vėlyvojo ledyno laikotarpyje. Piliis istoriniuose šaltiniuose pirmą kartą paminėta tik 1377; mini kryžiuočių kronikos, kad jie tais metais užpuolė ir sunaikinę Merkinę.

Miestas pradėjo augti prie pilies. Mieste kūrėsi pirkliai ir amatininkai. Žygmantas Augustas 1569 suteikė miestui mągeburgiens savivaldos teises. Miestiečiai patys rinkosi burmistrą, tarybininkus ir prisiekusius teisėjus. (T.)

Dail. Leonas Urbonas savo kūrinių parodoje New Yorke. Paroda vyko Qantas galerijoje gruodžio pirmoje pusėje. Pardavė 10 paveikslų. Nuotr. R. Kisieličius

Skautams remti komiteto pirmininkė I. Garunkštieinė kalba dail. Leono Urbono parodos atidaryme gruodžio 9 Qantas galerijoje Manhattane. Parodą globoja ir visais reikalais rūpinosi skautams remti komitetas. Nuotr. R. Kisieličius

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL **25** METAI
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
 DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
 1330 KIL
 97-9 Mq.FM
 ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
 HILLSIDE, N.J. 07205
 TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LAISVĖS ŽIBURYS
 Radio programa lietuvių ir anglų kalbomis
 sekmadieniais, 9 - 10 val. ryto
 WHBI 105.9 FM banga
 Išlaikoma lietuvių radio klubo narių mokesčiais, aukomis ir skelbimais.
 62-15 69th Pl., Middle Village, N.Y. 11379
 Vedėjai:
 ROMAS KEZYS — TW 4-1288
 ANTANAS MAŽEIKA — VI 6-3332

JUOZO MISIŪNO
RAY'S LIQUOR STORE
 Galima gauti įvairiausių rūšių amerikiečių ir importuotų gėrimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
 103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
 Telefonas: Virginia 3-3544

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudos ir visais reikalais kreipkitės į
Insurance - Real Estate
JOHN ORMAN AGENCY
 Pildomi miesto, valstybės ir federalinės valdžios mokesčių (Income Tax) pareiškimai. — Tel. Virginia 6-1800.
 110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y.
 Tel. Virginia 6-1800

Mes esame maži, tad ir erdvės plėstis yra daug! Galimybių taip pat netrūksta. Tik reikia: daugiau akcininkų, didesnio kapitalo.
LITAS Investing Company, Inc.
 100-21 89th Ave., Richmond Hill, N.Y.; HI 1-6799
 6755 S. Western Ave., Chicago, Ill.; GR 6-2242
 LITAS duoda paskolas lengvomis išimokėjimo sąlygomis. Paskolų pareikalavimas dažnai būna didesnis negu galime patenkinti. Jei nenorite tapti LITO akcininkais, galite tapti indėlininkais — galite LITUI paskolinti. Mokame aukštus procentus. Bet pirmą pagalkite apie akcijas. Pirkite LITO akcijas šeimos nariams, ypač jauniems, kad jie augtų kartu su LITO bendrove. Viena LITO akcija šiuo metu kainuoja 12 dol. Akcijų pirkimo ir bendrai informacijos reikalais prašom kreiptis į New Yorko arba Chicago's įstaigas.

LIUDOS MIKULSKYTES
įvairių moteriškų drabužių krautuvė
 Krautuvėje yra didelis įvairių gatavų moteriškų drabužių pasirinkimas: išėiginės - balinės bei darbo suknelės, megstukai, apatinukai, blusktės, kojinės. Čia gaunama siuntiniams gatavi moteriški drabužiai, pritaikinti įvairioms progoms ir dydžiai.
 95-04 JAMAICA AVE. Woodhaven, N.Y. 11421
 — Tel. 849-7240 —

— **HAVEN REALTY** —
 Real Estate • **JOSEPH ANDRUSIS** • Insurance
 Aprauidimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudos, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — Pilingi investacijos.
 Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.
 87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 7-4477

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
 Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
 Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
 DALIA ir ALBERTAS RADZIŪNAS, sav.
 36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
 Telefonas Stagg 2-5938

Norite geros meniškios fotografijos —
 PORTRETO - ŠEIMOS - VAIKŲ
 Įvairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —
VYT. MAŽELIS
 Tel HYacint 7-4677
 422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

WINTER GARDEN TAVERN
Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
 Savininkas
 Salė vestuvėms ir kitokioms pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.
 1883 MADISON STREET
 BROOKLYN 27, N. Y.
 (Ridgewood)
 Tel. Evergreen 2-6440

Priėmė Pietų Vietnamo delegacija

Pietų Vietnamo vyriausybės delegacijai Hartforde, Statler Hilton viešbutyje priėmimą su-ruošė Antanas Ustjanauškas. American Friendship Committee for South Vietnam steigėjas. Ta proga A. Ustjanauškas papasakojo svečiam kas įvyksta kada kraštas praranda nepriklausomybę, o ypač kada jį užima komunistai.

A. Ustjanauškas ta proga įteikė dovanėles visam svečiam, o taip pat perdavė dovanas Pietų Vietnamo premjerui ir jo žmonai.

Svečių vardu kalbėjo delegacijos vadovas Xueng Nguyen Dinh, vidaus reikalų ministerio padėjėjas. Jis pasakė, kad Antano Ustjanauško vardas dažnai minimas Saigono spaudoje. Ten visad pabrėžiama, kad tai yra lietuvis, kurs padeda Vietnamo sužeistiem kariam ir jų šeimom. Vaziuodami į Ameriką, jie buvo labai susidomėję pamatyti tą lietuvių, kurs turi tokią dosnią širdį. Hartforde su-ruoštas priėmimas jiems buvęs maloniausias. Grįžęs į Saigoną, jis žadėjo apie tai painformuoti premjerą Nguyen Cao Ky ir įteikti jam ir jo žmonai siunčiamas dovanas.

Kitą dieną svečiai išvažiavo lankyti kitų Amerikos žymėsių vietovių. Hartfordo, matyt, jie nepamiršta, nes Antanas

HARTFORD, CONN.

Ustjanauškas beveik kasdien iš delegacijos narių gauna atvirutes arba laiškus. **Cik.**

Andriui Rėkui 70 metų

Hartforde vienas iš veikliųjų visuomenininkų, ankstesnės kartos atvienu, yra Andrius Rėkus, lapkričio 10 atšventęs 70 m. amžiaus sukaktį.

Andrius Rėkus yra kilęs nuo Lazdijų, nuo Dusios ežero. Į šį kraštą atvyko 1912. Iš pradžių apsisuto New Yorke, bet po trijų metų persikėlė į New Britainą, Conn. Atvykęs čia jau rado vaidintojų būrelį, į kurį ir pats įsijungė. Nuo 1916 pats ėmė vadovauti: vaidindavo, režisuodavo, perrašinėjo roles, ieškojo veikalų ir t.t. Dalyvavo Lietuvos Laisvės bonų vajuos komitete, atsikuriančiai Lietuvai rinko aukas, priklausė "Varpo" draugijai, giedojo "Varpo" chore (buvo choro ūkio sekretorius), ilgus metus New Britaine buvo "Vilniui vaduoti s-gos" sekretorius.

Nuo 1937 iki 1943 A. Rėkus buvo lietuvių radijo valandos vedėjas. Jis paruošdavo gana įdomią programą. Jam vadovaujant, lietuvių radijo valanda turėjo savo chorą, kurio dirigente buvo Izabelė Enkeliūnaitė, o paskui — Marija Čeponytė. Choras, tiesa, nebuvo didelis, tik 16 asmenų, bet visi buvo veik solistai. Lietuvių radijo valanda turėjo ir orkestrą, todėl radijo valandos programa būdavo gyva: dainos, muzika, vaidinimas ar deklamacijos.

Gyvendamas New Britaine, "V. V. S-gos" vardu, pasitaręs su hartfordiečiu Vladu Čekanausku (Walter Chase), suorganizavo tuo laiku (1940) į JAV atvykusio Lietuvos prezidento Antano Smetonos priėmimą. Prezidentas buvo apgyvendintas Burrit viešbutyje, o priėmimas buvo Stanley viešbutyje. Buvo suorganizuota įdomi programa, dalyvavo miesto burmistras, "Herald" dienraščio redaktorius ir kiti svečiai. Po oficialiosios dalies prezidentui iškeltas šaunus banketas.

Iš savo vadovavimo per šešerius metus Lietuvos radijo valandai A. Rėkus išsaugojo daug muzikinės medžiagos, kurią 1965 pasiuntė Lietuvii mu-

zikologijos archyvu: 3000 liaudies melodijų gaidų ir netoli 100 plokštelių. Taip pat apie 400 gaidų yra perdavęs muz. Jurgiui Petkaičiui, "Aido" choro dirigentui.

Iš Lietuvių muzikologijos archyvo vedėjo prof. J. Žilevičiaus A. Rėkus gavo padėkos laišką: "Didžiai Gerbiamas Tamsta, Lietuvių Muzikologijos Archyvas širdingiausiai Tams-tai dėkoja už padovanotas "Varpo" choro gaidas ir 91 li-tuanistinę plokštelę. Gaidom rasta rankraščių, turinčių svarbumą L. M. Archyvu papildy-mui eksponatų. Taip pat ir plokštelių tarpe rasta retesnių eksponatų. Už tokią vertingą do-vaną reikiame didžiausią pa-dėką. Tokiu būdu praturtinamas archyvo turinys ateinan-čioms kartoms. Dabar tik lauk-sime Tamstos nuotraukos su biografija ir radijo, o taip pat ir "Varpo" choro istorijų. Jei kas dar yra panašaus kolonijo-se kur Tamstai žinoma, prašo-me Tamstos mums padėti. — (pas.) prof. J. Žilevičius, L. M. Archyvo organizatorius."

O penkerių metų L. M. Archyvo sukakties proga archyvo kuratorija vėl atsiuntė A. Rėkui, kaip rėmėjui, sveikinimą su prof. J. Žilevičiaus ir J. Bertulio parašais.

Į Hartfordą A. Rėkus persikėlė 1950. Čia jam teko scenoje pastatyti ir vaidinti tik du veikalus. Apskritai, A. Rėkus yra ne-nuilstamas ir judrus visuome-nininkas ir apsukrus prekybi-ninkas. Jis yra L.A.P. klubo veiklos narys ir visada remia Lietuvos laisvinimo akciją. Šia proga Andrius Rėkus pasižadė-jo būti Lietuvių Fondo nariu. Savo įnašus pradės mokėti 1967 vasario mėn. Tai dar vienas pensininkas — pavyzdys ir kitiem lietuviams stoti Lietu-vių Fondo nariais.

Linkėtina A. Rėkui sveikatos ir sulaukti dar daug saulėtų die-nų, besidarbuojant lietuviybės ir Lietuvos vadavimo labui.

Koncertas

Sausio 21, šeštadienį, 7:30 v. L.A.P. klubo salėje, 227 Lawrence St., Hartford, Conn., Lituianistinės mokyklos tėvų komitetas rengia įdomų kon-

"AUŠRA" SUŠVITO DETROITO LIETUVIŲ NAMUOSE

Detroito "Aušros" litua-nistinė mokykla gruodžio 18, prasišvėrus Lietuvos namų scenos uždangai, sušvito visu savo grožiu. Zavius A. Žalkausko dekoracijos ir puiki mokinių valdya iš karto patraukė žiū-rovų dėmesį.

J. Gailliaus parašyta ir mo-kyt. Pr. Zarankos atkurta tri-jų veiksmų pasaka "Kalėdų ka-ralaitė" savo turiniu nėra su-dėtinga. Ji lengvai "suvirškina-ma" ne tik suaugusių bet ir mažųjų.

Kalėdų karalaitės šalyje sto-vi grytelė, kurioje gyvena naš-lė Mikutienė, augindama dukre-lę ir sūnelį. Vaikučiai gražiai auklėjami, pratinami melstis ir mylėti Dievą. Kūčių naktį, ne-žiūrint šalčio ir gilaus sniego, jie visi eina bažnyčion. Gražus Mikutienės vaikų auklėjimas pasiekia ir Kalėdų karalaitės ausis. Todėl karalaitė rengiasi Kalėdų rytą našlę Mikutienę su vaikučiais aplankyti ir apdo-vanoti. Bet... Kalėdų karalai-tės miškų prižiūrėtojas Miški-nis pagauna Mikutienės sūnų miške bekertantį eglaitę. Nusi-kaltėlis atvedamas karalaitės

certą. Programą atliks sol. Sta-sys Baras, akomponuos prof. Vytautas Marijošius. Be to, programoje dalyvaus ir muz. J. Petkaičio diriguojamas Hartfordo "Aido" choras.

Atsilankę įgysite daug malonaus dvasiai peno ir tuo pa-remsite lituanistinę mokyk-lą. **J. Bernotas.**

Pietų Vietnamo delegacijos dalyviai priėmime Hartforde. Antroje eilėje vidury Antanas Ustjanauškas, greta jo plk. Antanas Sukys — vyresnysis patarėjas prie 76 divizijos ir Conn. valstybės kariuomenės dalinių vadas. Nuotr. A. Jaro

IŠ VISUR

— Bendruomenė dalyvauja veiksnii konferencijoje. PLB Valdybos sausio 5 posėdy buvo aptarti sausio 14-15 New Yorke įvykstančios veiksnii konferencijos reikalai. PLB delegaciją sudarys PLB, JAV LB ir Kanados LB valdybų ir kt. organų atstovai. Konferencijoj Bendruomenės atstovai darys šiuos pranešimus: St. Barzdukas Lietuvos valstybės atstatymo 50m. sukakties PLB programa, V. Kamantas Jaunimas Lietuvos laisvinimo darbe, dr. J. Puzinas Lietuvos valstybės pradžios datos klausimu (PLB).

— Pasitraukė A. Gureckas. 1966 gruodžio 15 pareiškimu Algimantas P. Gureckas pasitraukė iš PLB Valdybos vyri-ninko padėjėjo posto prie Vili-ko. Valdyba Gureckui sausio 5 posėdy už atliktą darbą pareiškė nuoširdžią padėką (PLB).

— Lietuvių kalbos kursas Buffalo universitete pradeda-mas dėstyti sausio 23. Kursas tęsis 15 savaičių. Bus dėstoma pirmadieniais ir trečiadieniais, 6:50-8:05 val. vak. Priimami stu-dentai ir visai nemoką lietuvių kalbos, bet besidomį indo-euro-piečių kalbotyra. Kurse be jo-kio mokesčio bus dėstoma lie-tuvių kalbos gramatika ir skai-tymas. Dėl registracijos kreip-tis į Dr. B. Raphael Sealey, State University of New York at Buffalo, Buffalo, N. Y. 14214. Telef. 831-4543.

— Tėv. Algimanto Kezio, S. J., nuotraukų paroda sausio 8-15 vyksta Toronte, Priskėlimo parapijos naujojo salėj. Paro-dos rengėjos — skaučių "Satri-jos" tunto Vaidilučių draugovė.

— Pedagoginiai Lituianisti-kois Institutui Kalėdų ir Naujų-jų Metų švenčių proga JAV LB Chicagos Apygardos Valdyba paskyrė 300 dol., chicagietis Julius Pakalka per minėtą val-dybą atsiuntė 50 dol., o tos valdybos vicepirm. Donatas Su-kelis 20 dol. Šias sumas auko-tojai skyrė mokomosiom prie-monėm įsigyti. Be kitų, viena iš pagrindinių mokomųjų prie-monių yra Instituto parankinė biblioteka, kuriai trūksta dar daug programinių veikalų, kurie neįgyjami už vieną kitą dolerį. Ir šiomis dienomis Insti-tutas yra užsąkęs, be kitų, ir vieną lituanistinę studiją, para-šytą North Western universi-teto profesoriaus Gordon B. Ford. To veikalo kaina 36 dol. Šiam veikalui amerikietis profesorius nagrinėja lietuvių kal-bos bei raštijos problemas. Tad ar Institutas, siekdamas iškilti bent kiek aukščiau už "liaudies mokyklos" lygį, galėtų išsivers-ti be panašios rūšies veikalų ar kitų panašių priemonių? Su-prantama, kad tos sumos tai pažangai aukotojų ir skiriamos. Su dėkingumu tam jos ir nau-dojamos.

— Pedagoginiai Lituianisti-kois Institutui Kalėdų ir Naujų-jų Metų švenčių proga JAV LB Chicagos Apygardos Valdyba paskyrė 300 dol., chicagietis Julius Pakalka per minėtą val-dybą atsiuntė 50 dol., o tos valdybos vicepirm. Donatas Su-kelis 20 dol. Šias sumas auko-tojai skyrė mokomosiom prie-monėm įsigyti. Be kitų, viena iš pagrindinių mokomųjų prie-monių yra Instituto parankinė biblioteka, kuriai trūksta dar daug programinių veikalų, kurie neįgyjami už vieną kitą dolerį. Ir šiomis dienomis Insti-tutas yra užsąkęs, be kitų, ir vieną lituanistinę studiją, para-šytą North Western universi-teto profesoriaus Gordon B. Ford. To veikalo kaina 36 dol. Šiam veikalui amerikietis profesorius nagrinėja lietuvių kal-bos bei raštijos problemas. Tad ar Institutas, siekdamas iškilti bent kiek aukščiau už "liaudies mokyklos" lygį, galėtų išsivers-ti be panašios rūšies veikalų ar kitų panašių priemonių? Su-prantama, kad tos sumos tai pažangai aukotojų ir skiriamos. Su dėkingumu tam jos ir nau-dojamos.

Andrius Rėkus

BALTIMORĖS ŽINIOS

Kazys ir Amelija Urkštai sausio 1 atšventė vedybinio gyvenimo 25 m. jubiliejines iškilmes. Jubilieatai su giminėm ir pažįstamais dalyvavo 10 val. mišiose, padėjo Dievui už suteiktas malones. Po mišių Lietuvių svetainės Klavių salėje jubilieatai su giminėm ir pažįstamais dalyvavo iškilminguose pietuose. Kazys ir Amelija yra veiklūs šv. Alfonso parapijos nariai.

Šv. Vardo draugijos vyrai sausio 8 dalyvavo 8:30 val. mišiose, kurių metu klebonas prel. L. Mendelis jiems įteikė ištikimybės ženklus. Tai parapijos vyrų šventė. Pirmininkas kviečia ir kitus vyrus įstoti į jų gretas.

Albertas Juškus, vienas žymesnių Baltimorės lietuvių veikėjų, Lietuvių Melodijos radijo valandėlės iniciatorius ir ilgametis vedėjas, darbovietėje gavo linksmą žinią. Jis ugniagesių departamente buvo pakeltas į assistant superintendent pareigas. Linkim Albertui sėkmės naujose pareigose.

Prel. L. Mendelis, energingas šv. Alfonso parapijos klebonas, sausio 8 išvyko keletai dienų atostogų. Jam grįžus atostogų išvyks kun. A. Dranginis.

Lietuvių Melodijos radijo valandėlės vakaras šiemet bus Lietuvių svetainės didžiojo salėj sausio 21, šeštadienį, 7:30 val.

vak. Nors Baltimorės lietuvių neturi savo laikraščio, daug naujienų sužino šios radijo valandėlės dėka. Pasišventę vedėjai A. Juškus ir K. Laskauskas atlieka kilnų darbą. Jų pastangom išgirstam ne tik lietuviškas žinias, bet ir lietuvišką dainą bei giesmę.

C.Y.O. jaunimo organizacija ekskursiją autobusais į New Yorką rengia vasario 3-5. Autobusai iš Baltimorės išvyks penktadienį, 3 val. popiet. New Yorke ekskursijos dalyviai aplankys įvairias įdomias vietas.

Kazys Deltuva, ankstesnės kartos lietuvis, staiga mirė šv. Agnietės ligoninėj sausio 1. Velionis iki pensijos dirbo siuivykloje. Jis dalyvavo įvairiuose lietuviškuose parengimuose ir buvo geras šv. Alfonso parapietis. Už jo vėlę gedulingos mišios šv. Alfonso bažnyčioje aukotos sausio 4. Palaidotas London Park kapinėse. Nuliūdime liko žmona Ida, sūnūs Albertas ir Kazimieras bei eilė anūkių.

Konstantinas Lukoševičius, ankstesnės kartos lietuvis, ilgai gyvenęs Baltimorėje, mirė sausio 2. Už jo sielą gedulingos mišios aukotos šv. Petro bažnyčioje sausio 7. Palaidotas Glen Haven kapinėse. Liko nuliūdęs brolis Antanas.

Jonas Obelinis

Kennebunkporte šv. Antano gimnazijoje Kalėdų išvakarėse buvo religinis koncertas. Gieda solistas Stasys Liepa, akomponuoja Vytenis Vasilūnas.

Kūčių vaišės šv. Antano gimnazijoje Kennebunkporte, Maine. Abi nuotraukos T. J. Bacevičiaus, O.F.M.

NEW HAVEN, CONN.

N. Metų sutikime, kurį ruošė LB apylinkė, vietos lietuvių dalyvavo labai maži. Susirinkusieji buvo viskuo patenkinti. Likęs pelnas apmokėjo lietuviškos mokyklos algas 1965-66 mokslo metams. Pobūvi ruošiant, daugiausia dirbo J. Saulys ir St. Lipčius. Vaišės paruošė A. Pleckaitienė, M. Merkevicienė, V. Krauzdienė, E. Saulienė ir A. Lipčienė. Dėkojame visom, kurios iškepė pyragus ir šiam reikalui paaukojo. Padė-

PAREMĖ ATEITININKŲ ŠALPOS FONDA

Praeitais metais dar lapkričio mėn. iš Los Angeles Pranas ir Paulina Raulinaičiai. Ateitininkų Šalpos Fondui atsiuntė 100 dol., norėdami stambesnia auka paremti fondą. Gi gruodžio pradžioje Paulina Raulinaitienė mirė. Jos vyras velionės prisiminimui tam pačiam fondui sausio 3 atsiuntė 200 dol.

Fondas už šią didelę ir gražią auką nuoširdžiai dėkoja.

Ateitininkų Šalpos Fondo pirmininku yra prel. J. Balkūnas, fondo valdyboje: P. Minkūnas, dr. Br. Radzivasas, Pr. Vainauskas, išd. kun. V. Pikturna.

Dr. K. Ambrozaitis iš Cherterton, Ind. savo ir savo žmonos vardu Fondui atsiuntė 50 dol. auką.

Fondas teikia paramą mokslus einančiam jaunimui. Fondas šelpia ateitininkus studentus visame laisvame pasaulyje.

Albina Lipčienė

VISI BENDROM JEGOM STATYKIME

KULTŪROS ŽIDINĖ NEW YORKE

- STATYBOS FONDAS ATIDARYTAS
- PATOGUS ŽEMĖS SKLYPAS ATRASTAS
- PASTATO PLANAI RUOŠIAM

KĄ PASIRYZOME — ĮVYKDYSIMĖ!
DABAR YPAČ REIKALINGA JŪSŲ AUKA ŽEMĖS SKLYPUI PIRKTI

TEVAMS FRANCISKONAMS BROOKLYNE (BUILDING FUND)
680 BUSHWICK AVE., BROOKLYN, N. Y. 11221

Siunčiu auką ..... statybų fondui ir prašau įrašyti mane / mūsų šeimą / mūsų mirusiuosius į:

- Garbės fondatorius (\$1000)
- Amžinuosius narius (\$500)
- Fundatorius (\$100)
- Rėmėjus (mažesnė auka)

Pasižadau iš viso paaukoti ateltyje statybų fondui .....

ADRESAS .....

(Visoms aukoms atskaitoma mokesčiai (Tax deductible))

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Bostono MET lygos varžybose, sausio 6, Lietuvių B įveikė Boylstono klubą, santykiu 3½:1½. Taškus pelnijo: William Shakalis 1, Kęstutis Makaitis 1, Saulius Girnius ½ ir Icenogle 1. Lietuvių I pralaimėjo prieš Lincoln.

Boston S. Globe, sausio 8, įvardino MET lygos pirmūnus: 1-2. Harvard ir MIT po 4:0. 5 v. Lithuanian 2:3, toliau Lincoln, Cambridge I ir Tufts universitetas.

Mirė šachmatininkas Albinas Karosas, savo laiku žaidęs Su. Bostono lietuvių komandoje. Jo šeima reikiama užuojauta.

Amerikietis Hans Berliner, pasaulio korespondencinėse p-bėse, pilni-jo tatką iš Sovietų didmeistro Borisenko ir eina pirmuoju: Berliner 6½:1½, Huzak (Cekoslovakija) 5½:1½. Pasaulio čempionas, didmeistris Zagarovski, Sov., teturi 4½:2½. Viso 17 dalyvių.

Vaikai žaidžia kareivėliais miesto parke

Nuotr. R. Kisieliaus

SPORTAS

FUTBOLAS

Pereitą sekmadienį Lietuvių Atletų klubo futbolininkai žaidė pirmąsias rungtynes šiais metais. White Plains Community centro saleje pravedama turnyre, mūsiškiai žaidė prieš Hellenic. Nors ir prieš aukštosios lygos pirmūnus daug vilčių neturėta, bet po pralaimėjimo tenka susimąstyti. Mūsiškiai pasirodė vėl be trenirgo, veik visi žaidėjai po kelių minučių pritrūko kvapo. Tokioje apstovose nelaukta geresnių pasekmių ir išėjus aikštėn. LAK žaidė šios sudėties: Jankauskas; Šileikis, Budreckas, Budraitis, Mrozinskas, Bavarskas, (Bagdžiūnas) Pradžioje mūsiškiai puikiai Budraičio šūviu vedė 1:0. Dėja, neilgai teko džiaugtis. Spartūs graikai per keletą minučių pasiekia eilę įvarčių ir pasekmė 5:1 išelminuoja lietuvius iš tolimesnių varžybų. Ateinantį sekmadienį turnyras (be mūsiškių) tęsiamas toliau.

Jauniai sekmadienį žaidžia taurės rungtynėse prieš Bronx Tigers. Rungtynės įvyksta mūsų aikštėje East NY 11 val.

Atletas

Kada saulė užtekės Vorkutos stovykloje?

1966 gruodžio 22, 2 val. 29 min. ryto įvyko žiemos saulėgrąža. Tai gana svarbus gamtos fenomenas. Tuo momentu baigėsi ruduo ir prasidėjo žiema mūsų šiaurės pusrutulyje. (Australam ir Pietų Amerikos gyventojam tai buvo vasaros pradžia). Saulutė, kuri jau šeši mėnesiai vis slinko žemiau į pietus — palygink vidurdienio saulės aukštumą birželio 21 ir gruodžio 22 — saulėgrąžos momentu atrodė, kad ji sustojo porai sekundžių savo kurse ir vėl ėmė grįžti šiaurėn, pas mus. 1967 kovo 21, 2 val. 37 min. ryto New Yorko laiku (E.S.T.) ji pasiekė pusiaują. Tuo momentu mum pasibaigė žiema ir prasidės pavasaris. Visame pasaulyje tą dieną diena ir naktis bus vienduo ilgumo. Pagaliau 1967 birželio 21, 9 v. 23 min. vakaro. (E.S.T.) ji pasiekė aukščiausią tašką mūsų padangėje ir momentaliai pradės vėl slinkti žemyn į pietus.

Tai bus vasaros saulėgrąža. Vidurdienio saulės aukštumas New Yorkui bus 73 ir pusė laipsnių. Telšiuose, Žemaičių sostinėje, ji matysis tik 57 ir pusė laipsnių aukštumoje, t.y. 14 laipsnių žemiau negu New Yorke. Tas priklauso nuo geografinio pločio.

1966 gruodžio 22, 2 val. 29 min. ryto, saulėgrąžos momentu, saulutė buvo zenite Indijos vandenyno pietuose. Tą dieną naktis buvo ilgiausia ir diena trumpiausia. Lietuvoje, Baltijos pajūry, saulėgrąžos momentu saulutė buvo patekėjusi prieš 24 minutes. Dienos ilgumas Lietuvoje tą dieną buvo (skaičiuojant nuo saulėtekio iki saulėlydžio) 6 val. 57 min. New Yorko geografiniame plote 9 val. 20 min.

Vorkutoje, vergų stovykloje Sibire prie Pečioros upės, kur daug lietuvių vergų žuvo, vergai nekantriai laukia patekančios saulutės (Šių eilučių autoriaus du pusbroliai ten mirė 1953 nuo šalčio ir bado). Vorkuta yra apie 100 mylių į šiaurę nuo speigračio. Vergam saulutė nusileido gruodžio 7 ir patekėjo tik sausio 6. Kitoje vergų stovykloje, prie Lėnos upės žiočių, saulutė nusileido lapkričio 10 ir patekės tik vasario 2. Ten vergavo labai daug lietuvių moterų su vaikais rusų žuvies pramonėje. Taigi, saulėgrąžos dieną vergai nematė saulutės, bet jie žino, kad ji jau grįžta...

Šį mėnesį saulė yra Saulio (Sagittarius) konstelacijoje. Gimusiam po šiuo "ženklų" tas visai neturi jokios reikšmės gyvenime. Astronomai labai nenoriai diskutuoja planetų ir kitų dangaus kūnų įtaką žmonėn. Bet yra faktas, kad dangaus kūnai turi nepaprastą gravitacinę jėgą. Pav., mėnulis ir saulė sukelia potvynius ir atoslūgius. Per šešias valandas milijonai tonų vandens yra perkeliama iš vienos vietos kiton. Ta pati jėga palenkia net žemės pluta apie 2 pėdas, o ta pluta yra apie 30 mylių storumo. O kodėl tos jėgos negalėtų kiek nors paveikti ir žmogų, kuris yra toks trapus pa-

daras, kurio kauleliai taip greit lūžta. Taigi, dangaus kūnai turi šiek tiek įtakos žmogui, bet kiek ir kaip, niekas nežino.

Senais amžiais Chaldėjai, Sumėrai, Romėnai ir kiti gerai pažinojo žiemos saulėgrąžos fenomeną ir tą dieną iš didelio džiaugsmo, kad "saulutė vėl atkopsima budina svieta", t. y., grįžta atgal, grąžindama šilumą, šviesą ir gyvybę žemei ir jos gyventojam, šventė labai iškilmingai. Persijos astronomai galvojo, jog grįžtanti saulė esanti naujai užgimusi.

Zemės atstumas nuo saulės svyruoja — kartais didesnis, kartais mažesnis. Mes buvome arčiausiai saulės sausio 2 ir būsimė toliausiai liepos 5. Taigi, žiemos metų saulės rutulys atrodo kiek didesnis negu vasaros metu. Žemės ašies pakrypimas nulemia mūsų metų laikus, bet ne atstumas nuo saulės.

Kada prasidėjo nauji metai? Į mūsų žemę nauji metai atėjo gruodžio 31, 7 val. ryto New Yorko laiku (E.S.T.). Mat, tuo momentu Ramiajam vandenyne, prie Internacionales Datos Linijos, buvo pats vidurnaktis — 1967 sausio 1 d. 00 val. ryto. Laikas keliauja iš rytų į vakarus, maždaug 1050 mylių per valandą ant pusiaujo. (Kas gali paneigti, kad laikas eina greit?). Taip bekeliaudamas į vakarus, po 17 valandų laikas atnešė ir mum Naujus Metus, bet jie jau buvo 17 valandų senumo.

Kada Žemaičiai sutiko naujus metus, ten kalendoriai rodė 1967 sausio 1, 00 val. ryto (vidurnaktis), o pas mus dar buvo seni — 1966 metai, gruodžio 31, 5 val. popiet.

Kada mes New Yorke sutikome Naujus Metus, 1967 sausio 1, 00 val. ryto Havajų salose ir centrinėje Aliaskoj dar buvo gyvi senieji 1966 metai ir ten laikas buvo gruodžio 31, 7 val. vakaro Havajų salos laiku. Laikas yra relativus, ar ne?

Senieji žemaičių išminčiai sakydavo, kad Grabnyčių dieną, t.y., vasario 2, diena esanti pagilėjusi "per gaidžio žingsnį". Kiek tai yra ant mūsų laikrodžių? Tai yra 51 minutė New Yorko geografiniame plote. Lietuvoje — 1 val. 42 min. Ar Lietuvoje gaidžiai vaikšto didesniais žingsniais? Cia Einšteinas galėtų paaiškinti. A.

Eskimai, gyvenę Kanados šiaurėje, laikosi senų tradicijų, kurių nevaržo federalinės byriausybės įstatymai. Pav. šeima turinti daugiau vaikų, padovanoja vaiką bevaikėi šeimai. Jokių pamestinių ar patenkančių į prieglaudą eskimų vaikų nėra.

FILATELISTAI!

Siuočiamė Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

Juozas Balsys, pasaulinis biljardo čempionas.

Nuotr. V. Maželio

TO PLACE
YOUR AD,
CANCEL OR CHANGE
Tel. 867-3680

SCHOOLS

CUBAN - AMERICAN INSTITUTE

Learn how to learn English or Spanish correctly special evening classes daily from 4 PM to 10 PM. — 4327 Bergen Line Ave Union City N.J. For appointment call 866-7768

H. W. MALE

Maintenance Mechanic qualified applicant who must have minimum 5 years plant experience. A National chemical Corporation located in So. Kearny. Excellent wages and fringe benefits. Immediate opening. Call Mr. Knobbe 642-0350. — An Equal Opportunity Employer.

SALESMEN WANTED

LIFE & HEALTH INSURANCE. Sales career opportunities. Salary & training. Full time. Call DE 8-3092 9 AM to 4 PM.

HOSPITAL ADMITTING CLERK

Nightwork, heavy phone work, must be able to type 45 w.p.m. We're looking for a reliable and energetic person. — Only experienced need apply. Please call for interview Tues. Mr. Munnerlyn.

"SALARY OPEN" AU 1-4100

H. W. FEMALE

WANTED EXP OPERATORS ON SPORTSWEAR Section work — steady work nice working conditions Rogam Sports-wear 1437 Gates Ave Bklyn Call EV 6-5733

WANTED EXP OPERATORS

Pocket maker lining setter hand sewers on ladies coats steady work nice working conditions 244 Pettit Ave Bellmore L.I. Call 516 SU 5-1249

NURSES — R.N. L.P.N.

Full or part time. Assistant Director. Degree and Supervisory knowledge required. Head & Staff Nurses Call all week.

Contact MRS. LIEBERMAN Director of Nursing

(212) AU 1-4100

Knickerbocker Hospital 70 Convent Ave. New York City

HOTELS

GRANDA HOTEL

Ashland Place & Lafayette Ave Brooklyn N.Y.

MONTHLY DAILY & WEEKLY

Call

UL 8-2000

You are always welcome at the

HOTEL CECIL

210 W. 118 Street

All rooms with bath or running water, Radio or TV New Low Rates For reservations call

864-3600

JOHN W. HARRIS (Mgr.)

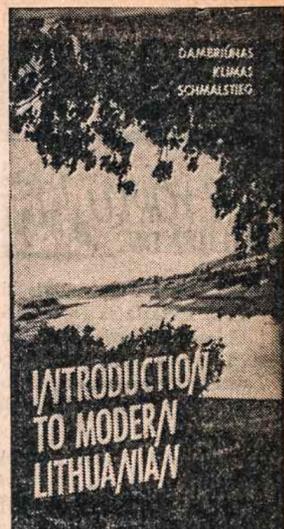
DISPLAY

SPANISH LANGUAGE RECORDS

Catalogs free on request from the Spanish Music Center 319 West 48th Street, New York, N.Y. 10036. Write today or phone (212) JU 2-4280 for your FREE CATALOG.

FEMME FASHIONS

Open 6 days a week Custom made Bridals and Formal Ladies Sports Wear 1115 Summit Ave Union City N.J. Dial 201 - 865-3136

Introduction to Modern Lithuanian. Puikus lietuvių kalbos vadovas su 40 pamokų, gramatikos priedu, skaitymais ir žodyneliais. Tekstas ir paaiškinimai anglų kalba. Nemo-kantiem ar nedaug mokantiem lietuviškai — puiki galimybė išmokyti. Parengė L. Dambriūnas, A. Klimas ir W.R. Schmalstieg. Išleido lietuvių pranciškonai Brooklyne. 479 psl., kietais viršeliais. Kaina 7 dol. Galima užsisakyti

DARBININKAS
910 Willoughby Ave.
Brooklyn, N. Y. 11221

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME

197 Webster Avenue

FRANAS VAITKUS

Laidotuvių Direktorius

ir balsamuotojas

Cambridge, Mass.

NOTARY PUBLIC

Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermainims dykal. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)

Graborius - Balsamuotojas

MODERNI KOPLYCIA

423 METROPOLITAN AVE.

Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME

Moderni koplyčia - Air conditioned

A. J. BALTON-BALTRONAS

Licensed Manager

& Notary Public

660 Grand St., Brooklyn 11, N.Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS

BALSAMUOTOJAS

231 2BEDFORD AVE.

Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

84-02 JAMAICA AVE.

(prie Forest P'way Station)

Woodhaven, N. Y.

Suteikiam garbingas laidotuves.

Koplyčios nemokamai visose

miesto dalyse; velkia ventilacija.

Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnin,

Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI

Laidotuvių direktorius

Moderniška koplyčia su

Air Condition

123 E. 7th St., New York 9, N.Y.

GRAMercy 5-1437

Long Island

statome įvairaus dydžio naujus namus, kuriuos galima tuoj įsigyti. Primam užsakymus pastatyti pagal pirkėjo pageidavimus ant mūsų arba pirkėjo žemės. Statybą atliekam sąžiningai pagal susitarimą už labai prieinamą kainą. Visais reikalais kreiptis pas statybininką Andrių Armoną Tel. 516 AN 1-2864

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBES

SCHALLER & WEBER

AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvių geriausias dešros

Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užsakykite — įsitikinsite!

6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6

New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047

(Tarp 85 - 86 gatvių)

Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068

Astorijsioje: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210

Franklin Square, L. I.: 981 Hempstead Tpk. —

437-7677

Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552

Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

NURSING HOMES

MANOR HAVEN REST HOME

24 hour care of Convalescent and Aging R. N. supervision — modern clean. Reasonable rates. 222 Columbia St. Huntington Station. Call: HA 3-9638.

RESTAURANTS

LINCOLN RESTAURANT

Open 7 days a week fine food and excellent service. Come and bring the family for our special Sunday dinners — 4809 Bergen Line Ave Union City N.J. 866-9871

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJENOS**

Vienuolynas ..... GL 5-7068
Spaustuvė ..... GL 2-6916
Administracija ..... GL 22923
Redakcija ..... GL 5-7281

Muz. Vladas Baltrušaitis kitą savaitę išvyksta iš New Yorko į Chicago pastoviai apsigyventi. Ta proga ši sekmadienį per Laisvės Žiburio radiją jis kalbės į New Yorko apylinkės lietuvius.

Liet. Radijo Klubo susirinkimas bus sausio 22 d. 12 val. Apreiškimo parapijos salėje. Susirinkime bus svarstomi radijo valandėlės "Laisvės žiburio" reikalai: vedamieji, ekonominiai reikalai, komerciniai skelbimai, vadovų rinkimas, administracija, finansinė apyskaita, veikla šalia radijo darbo. Po susirinkimo — kavutė.

Alės Rūtos nauja knyga "Žemės šauksmas" gauta Darbininko administracijoje. Apsakoma vaizduoja trėmimus į Sibirą. Išleido knygos mylėtojų draugija Kanadoje. Gaunama Darbininko administracijoje. Kaina 4 dol.

Kun. J. Sukackas, S.J.

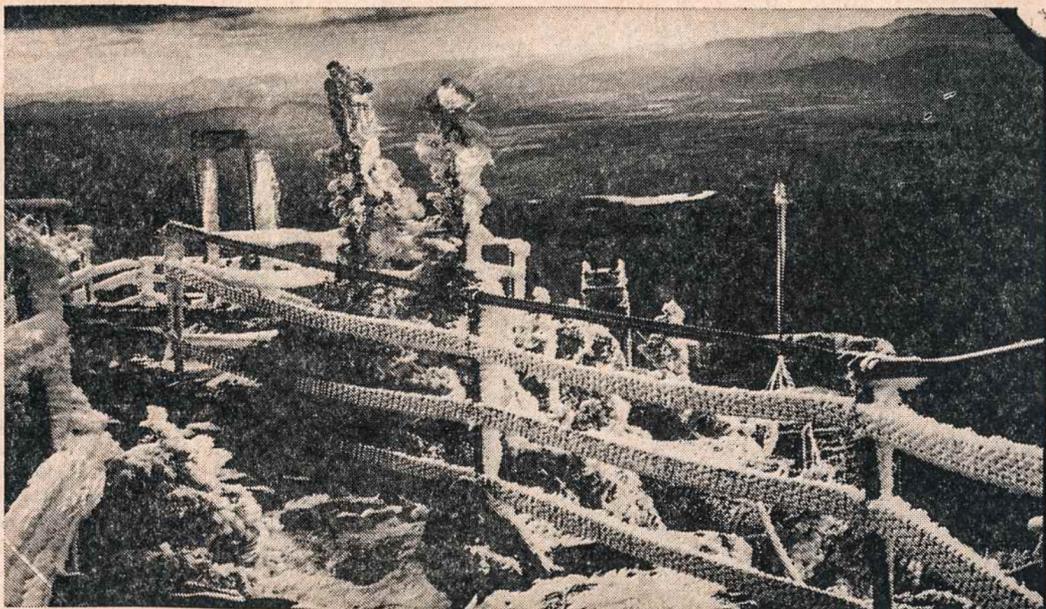
Dail. V. K. Jonynas šventės praleido Los Angeles, Calif. Buvo susijęs pas savo pažįstamą kontraktorių V. Dovydatį. Gerai pailsėjęs ir sustiprėjęs sausio 5 vėl sugrįžo į New Yorką.

Dr. Ričardui ir Raimundai Kontrimams N. Metų dieną gimė dukterė, kuriai duotas Vilijos Marijos vardas. Tai penktas vaikas jų šeimoje. Nuo praėjusių metų rudens jie persikėlė į Providence, R.I. Savo vyriausią sūnų Andrių jau veža į lietuvišką šeštadieninę mokyklą Bostone, antrasis sūnus Paulius — lanko vaikų darželį, toliau eina Audra ir Lina.

Lietuviškas užgavėnes L. K. M. Sajungos 29 kuopa rengia vasario 5, sekmadienį, 1 val. popietį Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne.

Maironio liuanistinės mokyklos kalėdinė eglutė bus sausio 15, sekmadienį, Apreiškimo parapijos salėje Brooklyne. Pradžiai 3 val. popiet. Programoje bus gyvas paveikslas ir kalėdinis vaizdelis — pasaka "Nauja žvaigždė". Šokius paruosė V. Modziliauskas. Atvykęs Kalėdų senelis, visiem padalins dovanų. Po programos — įvairūs laimėjimai, vaisės.

Kun. Jonas Sukackas, S. J., iš Venecuelos, lankėsi Darbininko redakcijoje. Jis atvyko į Ameriką pasisvečiuoti, aplankyti savo giminių ir draugų. Venecueloje dirba jėzuitų vadovaujamoje lietuvių parapijoje. Anksčiau, gyvendamas Amerikoje, studijavo Loyolos universitete Chicagoje.

Ziema kalnuose

Nuotr. V. Maželio

Amerikiečiai giedoja lietuviškai

(atkelta iš 4 ps.)

Lietuviškoje veikloje.

Trečioji sritis, kurioje jis labai aktyviai reiškiasi, yra įvairi visuomeninė veikla. Šis jaunuolis yra tikrai retas pavyzdys; pavyzdys, kaip galima gerai mokytis ir drauge reikštis organizacijose. Jis veikia studentų ateitininkų draugijoje, Lietuvos vyčių kuopoje. Jaunimo metais buvo vietinio komiteto informacijos ir transporto skyriaus vedėjas, kuriam teko labai daug važinėti ir vežioti atvykstančius ir išvykstančius svečius. Svečių nestigo, nes per New Yorką keliavo visi Europos atstovai ir Pietų Amerikos dele-

gacijos. Liet. Studentų Sąjungai New York'e apsilpus, jis bando atgaivinti jos veiklą ir sudaryti skyriaus valdybą. Jam atiteko administruoti ir Studentų Gaires, kurių leidimas atgavintas ir perkeltas į New Yorką. Dar yra Liet. Bendruomenės I apylinkės (Williamsburgo) valdybos narys, pagelbsti Laisvės Žiburio radijo valandėlei, darydamas atskirus reportažus. Kolegijoje priklauso civilinės inžinerijos draugijai, eina joje sekretoriaus pareigas, be to, dar šiom korporacijom: Xphi Kappa Theta Fraternity, Chi Epsilon Civil Engineering Honor Fraternity. Pirmoji jų

priklauso Pax Romana organizacijai. Daug dėmesio skiria užsieniečiam studentam, kurių nemaža apsilanko New York'e. Nesenai korporacija rengė priėmimą Afrikos studentam.

Sios trys veiklos sritys — mokslas, muzika ir visuomeninės organizacijos — sudaro tą aplinką, kurioje stud. V. Radzianas reiškiasi, pasižymėdamas ištverme, taikiu sugyvenimu būdu, taktu ir išmintimi. Jam lietuviybė nėra koks svetimtas dalykas, bet yra jo gyvenimo dalis, dalis kuri nesipiauna su amerikinio gyvenimo dalimi. Lietuvišką ir amerikinį gyvenimą jis moka valdyti, derinti, tartum savo rankas. Gerai jis reiškiasi moksle, gerai kolegijos gyvenime ir gerai lietuviškoje veikloje. Į amerikiečių tarpą jis atneša ir lietuviškus reikalus, supažindina su lietuviška kultūra ir taip laimi naujų bičiulių Lietuvai.

Tylus jis ir kuklus, lyg nemėgstant didžiųjų reklamų, daugiau vertinąs darbą. Tegu ir toliau toks pasilieka — darbu, pavyzdžiui šviesdamas aplinkai, ją skaidrindamas, stiprindamas lietuvišką visokeriopą veiklą. (p.)

Leidinėliai vaikam: Meškiukas Rudnosiuukas, nauja laida, 3 dol. Senolės pasakos, 3.50 dol. Kregždutė I dalis, 2.50 dol., II dalis 3 dol., III dalis 3.25 dol. Zaižaras, 1.50 dol. Gulbė 1.25 dol. Snaigių karalaitė, 1 dol. Lietuvos laukai, 3 dol. Jaunieji daigėliai, 1.30 dol. Gintaro takais, 1.50 dol. Su trispalve 0.75 dol. Algis ir Alytė, 0.50 dol. Su lietuviškais viršeliais sasiuviniai po 25 c. Visi šie leidinėliai gaunami Darbininko administracijoje, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

Housekeeper wanted. For a professional man, writer. Must speak and write English. No children. Good home for right woman. Call UL 2-0565 or 693-7060. Ask for Harrie.

Parengimai New Yorke

Vasario 4 — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos New Yorko skyriaus tradicinis balius The Summit of New York viešbutyje, E. 51 Street ir Lexington Ave., Manhattan. Pradžiai 9 v.v.

Kovo 5 — New Yorko lietuvių moterų dailininkių paroda ir vaisės Carnegie International Endowment Center patalpose 345 E. 46 Street, Manhattan. Rengia D. K. Birutės Karių Seimų D-jos New Yorko skyrius.

Numatomus parengimus pranešti LB New Yorko apygardos švietimo ir Kultūros vadovui Kęstutui Mikului, 71 Farmers Ave., Plainview, N.Y. 11803; tel. 516 WE 5-0896.

WAGNER THEATER

110 Wyckoff Ave., Ridgewood, N.Y. Kasa atidara: Penktadieniais 6 val. p.p. Šeštadieniais iki filmo pabaigos: Trečiadieniais — 12 val. dienos. Sausio 14 d. iki sausio 18, 1967. Pirmą kartą New York'e — Valdina: "ERZAEHL' MIR NICHTS" H. Weis, K. M. Vogler, G. Thomalla. Priedinė filma: "WALDRAUSH" Ir vėliausia vok. įvykių apžvalga.

Paieškojimas

Paieškau savo giminių Amerikoje:

1. Vytauto Babarsko ir jo žmonos Onos Drunytės, gimusios Liepojuj, Latvijoje. Vaikai Jūra, Banga, Audris.

2. Alfonso Babrausko, iš Marjampolės.

3. Broniaus Babarsko iš Marjampolės.

Kas apie juos galėtų duoti žinių, prašau pranešti mano adresu: Australia, 28 Concord Road, Stratfield, N. S. W. — Frank Drunis.

— **ALSS Literatūros Fondas** užsilikusius savo spaudos leidinius išparduoda šiomis kainomis: K. Bielinio, "Dienojant" ir "Penktieji metai" — po 2 dol., "Teroro ir vergijos imperija Sovietų Rusija" — 75 ct., S. Kairio "Lietuva budo" ir "Tau Lietuva" — po 2 dol. Kreiptis į vietos knygų platintojus arba "Keleivio" administraciją.

Woodhavene išnuomojami 3 kambariai privačiame name, po valdžios kontrole. Arti krautuvės ir Jamaica linijos stotis. Pageidautina: du vyrai ar dvi moterys arba vedusių pora be vaikų. Kreiptis 6:30 val. vak. telef. AX 6-8652.

Parduodama dviejų šeimų namas Woodhavene prie Forest parko. Skambinti HI 1-1494.

Bayside, Queens paieškoma moteris, kuri galėtų pabūvoti su kita senyvo amžiaus moterim kelias dienas savaitę. Ten galėtų nakvoti arba ateiti iš namų. Informacijai skambinti vakarais po 7 val. Tel. BA 4-0104.

Ieškoma šeimninė lietuvių šeimai Forest Hills, N. Y. Atskiras kambarys, geras atlyginimas. Skambinti vakarais po 6 val. Tel. 793-1645.

BOSTONO ŽINIOS

Bostono J. Vanagaičio būrio šauliai sausio 15, sekmadienį, 3 val. popiet, 55 Welles Ave., Dorchesteryje š. J. Stašaičio namuose minės Klaipėdos Krašto 44 m. sukaktį. Kalbės L. S. T. — garbės narys ir Klaipėdos Krašto vadavimo dalyvis š. Aleksandras Mantautas. Po minėjimo bus aptarti aktualūs organizaciniai klausimai. Visi Lietuvos šauliai, norintieji priklausyti L.S.T. Bostono padaliniiui, kviečiami atvykti į minėjimą.

New Yorko Lietuvių Vyrų choro koncertas įvyks sausio 14 d. 7:30 val. vak. So. Boston Liet. Piliiečių Draugijos namų 3-jo aukšto salėje. Koncertą rengia organizacinis komitetas talkininkaujant Balfui, Lietuvių Bendruomenei ir kitom organizacijom. Šio vyrų choro koncertas Bostone bus pirmą kartą. Pelnas skiriamas Lenkijoje veikiančiai Punsko-Suvalkų trikampio gimnazijai paremti. Auka 2.50 dol.

Visi gyventojai, kurie nėra JAV piliečiai, sausio mėnesį privalo užpildyti specialius registravimo blankus ir pranešti savo adresą. Blankai gaunami kiekviename pašte arba emigracijos įstaigoje.

Sv. Petro parapijos šv. Vardo draugija organizuoja parapijos rėmėjų klubą. Kiekvienas šio klubo narys aukoja 1 dol. į mėnesį. Nariam taip pat bus teikiamos ir dovanos. Sv. Vardo draugijai ir taip pat šiam klubui vadovaus kun. J. Svirskas.

Mirusieji: Po gedulingų šv. Petro parapijos bažnyčioje pamaldų palaidoti šie asmenys:

Antanas Difert (sausio 4) 87 m. amžiaus, gyvenęs 315 W. 4 gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko dukterį ir sūnų. Palaidotas šv. Benedikto kapinėse.

Karolina Olsen (sausio 6) 70 m. amžiaus, gyvenusi 127 Capen gatvė, Dorchester. Nuliūdime paliko vyrą, dukterį ir sūnų. Palaidota Forest Hills kapinėse. Laidojimo šv. mišios šv. Petro parapijos bažnyčioje bus sausio 14 d. 9 val. ryto.

Klemensas Želvis (sausio 7) 85 m. amžiaus, gyvenęs 256 W. 3 gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko du sūnus. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Albinas Karosas (sausio 7) 64 m. amžiaus, gyvenęs 259 Athens gatvė, So. Boston. Nuliūdime paliko žmoną, dvi dukteris ir du sūnus. Palaidotas Naujos Kalvarijos kapinėse.

Woodhaven parduodamas dviejų šeimų namas. Dėl informacijų skambinti VI 7-5834.

MIRĖ INŽ. BRONIUS BANAITIS

Sausio 11 rytą, apie 3 v., mirė inžinierius Bronius Banaitis, ilgai sirgęs džiova. Mirė Manhattano ligoninėje. Keliaujant šeimai į Ameriką, jis dėl ligos buvo sulaikytas Vokietijoje. Vėliau šeimai šiaip taip pasisekė jį atsiimti. Ir šiame krašte velionis daugiausia laiko praleido ligoninėse.

Velionis buvo brolis žinomo muziko Kazimiero Viktoro Banaičio. Buvo gimęs 1898 m., inžinerijos mokslus baigė Vokietijoje. Jo tėvas buvo Salomonas Banaitis, žymus Kauno spaustuvininkas, prieš pirmąjį pasaulinį karą leidęs visą eilę laikraščių, knygų, buvo nepriklausomybės akto signataras.

Čia Amerikoje liko velionies sesuo Nasvytienė-Banaitytė New Havene, Conn., brolis Lietuvoje.

Nuliūdime liko žmona Irena Banaitienė, žinoma veikėja, lietuviškos mokyklos mokytoja, dukra Gintra Irena Banaitytė-Ivaškienė Stratforde, Conn., sūnus Donatas, kuris dabar tarnauja kariuomenėje ir yra išsiųstas į Vietnamą.

Velionis pašarvotas Šalinsų laidojimo namuose. Atsisveikinimas bus penktadienio vakare 8 v. Laidojamas šeštadienį iš Apreiškimo parapijos bažnyčios. Mišios 9:45 v.r. Laidojamas Cypress Hills kapinėse.

Maironio mokyklos parengiamosios klasės mokinys. Mokyklos eglutė bus sausio 15. Nuotr. R. Kisiellaus

A † A

MAGDALENAI VOSYLIENEI

mirus, dukras Elena Andriušienę ir Marytę Mepčiūniene širdingai užjaučia

A. PODRESIENE
K. V. SVENTORAICIAI
J. P. KUNIGELIAI

Lietuvoje mirus

A † A

MAGDALENAI VOSYLIENEI,

liūdinčias dukras Elena Andriušienę ir Mariją Minčiūniene bei jų šeimą atjaučiame ir kartu liūdime

Stasė, Stasys ir Remigijus
BALČIŪNAI

NEW YORKO MAIRONIO ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA

rengia

tradicinę KALĖDŲ EGLUTĘ

Eglutė bus šių metų sausio 15 d. 3 val. p.p.

Apreiškimo parapijos salėj.

Programą atliks šeštadieninės mokyklos mokiniai

Bus Kalėdų senelis su gražiomis dovanomis Veiks loterija ir baras; visi svečiai galės pasivaikšinti namie gamintais valgiais

Visus kviečia dalyvauti

Mokyklos Tėvų Komitetas

AMERIKOS LIETUVIŲ INŽINIERIŲ IR ARCHITEKTŲ SAJUNGOS

New Yorko Skyrius

maloniai kviečia visus į

TRADICINĮ BALIŲ

kuris įvyks

vasario 4 dieną

9 val. vak.

THE SUMMIT OF NEW YORK
East 51 Street at Lexington Ave. New York, N.Y.

Sokiams groja Joe Thomas orkestras.

— Įėjimas \$13.50 asmeniui —

Bilietai užsakomi iš anksto iki 1967 m. sausio 25 d. Pinigus siųsti: A. Vilčinskas — 50 So. Munn Ave. (#809), E. Orange, N. J. 07018. Baliaus reikalais kreiptis: S. Remėza — 212 MI 7-6189 ir A. Garbaskas — 201-773-5184.

SKYRIAUS VALDYBA